

چارینه ییښ جه لاله ددینی رومی

رېڤەبەرى گىشتى و سەرنقىسەر موئەيەد تەيب

-
-
ژمارا وەشانى	•	(۴۲۳) :
ناھى پەرتووكى	•	: چارينەيىن جەلالەددىنى رۆمى
شاعر	•	: جەلالەددىنى رۆمى
وەرگىران ب شعر و شروڤەكەرن:	•	تەحسىن ئىبراھىم دۆسكى
بەرگ	•	: نەجمەددىن بىرى
دەرھىنانا نافەرۇكى	•	: تەحسىن ئىبراھىم دۆسكى
سەرپەرىشتكارى چاپى	•	: شىروان ئەحمەد تەيب
چاپ	•	: ئىككى - ۲۰۱۶
تىراژ	•	: (۵۰۰) دانە
ژمارا سپاردنى	•	: (۲۰۷۳) ل رېڤەبەرىيا كىتەبخانىن گىشتى ل پارىزگەھا دھوكن.
چاپخانە	•	: (Matris) - تركيا
-
-

© مافىن چاپكرنى دپاراستى نە

دھوكن / جادا مازى / تاخى ناشتى / ئافاھىيى سپيريز

www.spirez.org

www.spirez.com

چارىنەيىن جەلالەددىنى رۆمى

وەرگىران ب شعر و شرۆرفەكرن

تەحسىن ئىبراھىم دۆسكى

نہز و تو

نہز و تو نارچ حویبا یهک سہنائین
سہمائت یهک تہجہللایا نہقائین
مہ بیست و دو دہلیل دانہ نہقینت
کوئہم ہہردو بہرچ دارا بہقائین

نہز و تو تاٹ و روہنینہ نہوہ رچوڑ
چ دہردو کول ہہبن مہ ہہر نہوہ نوڑ
مہ بیست و دو دہلیل دانہ زہمینت
ژوئ شہمسا حہقہ نہف ہہردو تیروڑ

تہحسین دؤسکی

۲۰۱۴

پيشگوټن

د قحې كټيبا ل بهر دهست دا مه كوټمه كا هلبژارتي يا چارينه پيټن شاعري ناقدار جه لاله ددينې رومي ب شعر وهرگيپراينه سهر زمانې كوردې، و د بن هر چارينه به كې دا شروفه يه كا كورت دانايه؛ دا خوانده قان باشتد ر امانا وي بگه هت، هر چهنده دبت شروفه يا مه گه له ك جارن يا سه رقه سه رقه بت، و هم گه له ك كوير ب ناڅ مه عنايي قه نه چوويين، دا -ژ لايه كي قه- گوټن گه له ك دريژ نه بت، و -ژ لايه كي دي قه- دا خوانده قان د قه كرنا نالوزيټن شاعري دا پتر يي نازاد بت.. و مه قيا قان چارينه يان ب شعر وهرگيپرين، بو هندی دا خوانده قان تامه كا زيده تر ژي وهرگرت، ژ بهر كو ده مي شعر ب شيوه يي په خشانې دئيته وهرگيپران، يان شروفه كرن، نهو نيك ژ مه نترين سالوخه تين خو ژ دهست ددهت، كو ليكتينان و موسيقه يه.

هه ق چارينه كو هژمارا وان دوسه ده ژ ناقبه را نيزيكي دوهزار چارينه يانه هاتينه هلبژارتن و وهرگيپران، و دبت كورتيه ك ژ هزر و بوچوونين شاعري ژ وان بيته وهرگرتن، و ل ده مي وهرگيپرانې مه زيده خو وهستاندييه كو هندي ژ مه بيت و تبعه تي وهرگيپرانې دهست بدهت هم ناقه روكي ب تامي وهرگيپرين، و ژ باشيا ئيغبالا مه نهو نيزيكي مه زن يا د ناقبه را زمانې كوردې و فارسي دا هه ي، و هژمارا مه زن يا په يقين هه قشك د هردو زمانان دا، هارپكاره كي زيده بوو بو مه كو هم بشيټن پتر خو نيزيكي دهنگ و ناوازين قې شاعري مه زن بكه ين، و هيشيا من نهو نهز شيابم هندهك سه ركه فتنې د قحې دهليفه يي دا ب دهست خو بيخم. و حه تا تيگه هشتنا مه بو زمان و رمانين جه لاله ددينې رومي پتر يا دورست بت، ژ بهر دهستي مه يي كورت د زمانې فارسي دا، مفايه كي مه زن مه ژ وهرگيپران عه ره بي يا (د. عيسا عه لي نه لعاكوب) بو چارينه پيټن رومي ديتييه.

ل دووماهییا قی پیشگوئنی من دقیت بیژم: تشتی ئەز پتر پالدایم کو بهر
ب خواندنا بهرهمی رۆمی قه بچم، و هندهکی ژنی وهرگێرم، شعرا محهمهه د ئقبالی
لاهوری بوو، دهمی من دیوانا وی (أرمغان حجاز) وهرگێرایه سهه زمانی کوردی،
من دیت ئەو ل پتر ژ جههکی (وهحیا خو یا شعری) ژ قی شاعری وهردگرت، و
ئاشکههرا دکهت کو خواندنا بهیتین وی جیهانهکا بهرفرهه ل بهر مرۆقی قه دکهت،
وهکی -بو نمونه- دهمی دبیژت:

وهکی رۆمی م بانگ دایه ل سهحنی
ژ وی فیر بوومه سررا روح و مهعنی
ئهو ی پیچایه فتنا سهردهمی خو
ئه ژی دی پیچم ژ چاخنی خو فتنی

هیقیدارم خواندهقان مفا و خوشییی ژ خواندنا شان چارینهیان بیینت.. و
خودی هاریکاری مه ههمییان بت.

دهۆک ۳۱ / ۸ / ۲۰۱۴

جہلالہ ددینى رومی

جہلالہ ددینى رومی، ناقى وی یى درست محہمہدہ، کورى محہمہدى کورى حوسینى خہطیبى یى بہلخییہ، و ہەر چہندہ ئەو فارسہ و نہ رومیہ زى، بەلى ئەو ب ناسناقى (رومی) دئیتہ ناسین، ژ بہر کو وی پتربیا ژییى خۆل وەلاتى رومی برہو سہرى، و مرنا وی ژى ہەر ل ویرى ہوو.

ل ساللا ۶۰۴ مشہختى (بہرانہەر ۱۲۰۷ زایینى) ل باژپرى بہلخى، ئەوى دکہفتہ باکوورى رۆژناقايا کابولى (پایتہختا ئەفغانستانا نوکە) جہلالہ ددین ہاتبوو سہر دنبايى، و بابى وی ئەوى دگۆتنى: (سولطانى زانایان) ئیک ژ زانایین شریعتى یین مەزن ہوو ل وەلاتى خۆ، ہەر وەسا وی دەستہکى درپژ د تەصہوووفى ژى دا ہہبوو، ہیشتا رومی نہبوویہ دەہ سال، مالباتا وان ب مشہختى ژ بہلخى دەرکەفتن و بہر ب وەلاتى حیحازى قہ چوون، و پشتى کرنا حەجى ئەو چوونہ شامى، و رومی چہندەک ژ زارۆکینییا خۆل دیمہشقى بۆراند، پاشى مالا وی چوو باژپرى ئەرزەنجانى، و پشتى چہند سالەکان ژ ویرى ژى چوونہ وەلاتى رومی، و ل باژپرى قونیايى ئاکنجى ہوون، ئەوا دەمەکى درپژ بوویہ پایتہختا سەلجوقیین ترک.

ل قونیايى بابى وی محہمەد بەہائەددین ہوو سەیدایہکى ناقدار و نىزبک ژ سولطانى وى (عہلئەددین کەيقوبادى ئیکى)، و ژ بہر شارەزاییا وی د زانینین شریعتى دا ناف و دہنگین وی بەلاقبوون، و ل سہر دەستى وی، و دەستى گەلەک زانایین دى کورى وی جہلالہ ددین فیرى زانینین شەرى ہوو، و ناف و دہنگین وی ژى بەلاقبوون، لەو دەمى بابى وی ل ساللا ۶۲۸ مری، ئەو ل جہى وی ہوو سەیدا، و دەرس دان.

پشتی بابی خۆل سالا ۶۲۸ و هتا سالا ۶۴۲ ئەو ب دانا دهرسان شه
مژویل بوو، و ناف و دهنگین وی ب زانینین وی سهر دهمی بهلاقبون، ب تایهتی
زانینا فهقی حنهفی، و ل وی دهمی ههمیی ئەو بۆ وهرگرتنا فهتوایی جهی
لیزقرینا خه لکی بوو، و ل سالا ۶۴۲ گوهورپینه کا مهزن د ژيانا وی دا چیبوو پشتی
وی چاف شیخ شه مسه ددینیی تهبریزی کهفتین، ئەوی بهری وی ژ (لایی علمی) دایه
(لایی تهسه ووفی).

شیخی وی یی تهبریزی کارهکی زیده لی کر، و ئیکا هند ژئی چی کر کو ئەو
ژ زانا و موفتی و فهقیه کی مهزن بته عاشق و شهیدایه کی مهست.. ل شوینا ئەو
ل حهلقا فهقیان روینت، و دهرسی بدهته وان، و فهتوایان بهلاف بکهت، ئەوی
قهستا حهلقین سه ماعی کر، و خوشییا خۆ د سه مایی و گوهدانا نایی دا دیت.. و
پشتی سه رهاتیبه کا دویر و دریز و هه قریبه کا دژوار د گهل خویانی و بیانینان، ئەو
ل سهر قی ریکا خۆ یا نوی ما و مجد بوو، هتا طه ریه ته کا نوی یا صوو فیاتییی
دامه زانندی، ئەو طه ریه ته ب ناقی (مهولهوی) هاتییه نیاسین، وهک پالدان بۆ
ناسناقی (مهولانا) ئەوی جه لاله ددینیی رۆمی ژ لایی دو بکه فتییین وی فه پی
دهاته نیاسین.

مرنا رۆمی ل باژیری قوونیا یی بوو ل سالا ۶۷۲ مشه ختی ۱۲۷۳ زایینی. و
(مهتهوی) ههر وهسا دیوانا وی، ئەوا وی ب ناقی شیخی خۆ (شه مسی تهبریزی)
ب ناف کری، ناقدارترین به ره می وی یی شعریه ب زمانی فارسی.

(۱)

شەفا كەيفى وەرە ھەردەم ب خۆشى
دریژ بت تا قیامەت بو تە ئەو ژى
ژ شەكلى دوستى ئاگر من ل بىرە
وەرە گەر بىستەبى ئەى غوصصەنۆشى!

ئەى شەفا كەيف و شادىبى، ھەردەم ب خىر و خۆشى تو بو مە وەرە، ئەز
ھىشى دكەم كو ەمر و ژىبى تە ھەتا رۆژا قىامەتەى درىژ بت، ژ بەر شەكل و
صوورەتەى دوستى بى دەلال ئاگرەكەى ھلكرى د بىردانكا من دا ھەبە، فېجا ئەى ئەو
فرا ل دەمەى شەخوارنەى د گەروويا مرۆقى دا دەمىنت، (مەبەست پەى نەخۆشيبە)
ئەگەر تو بىستە دكەى كانەى وەرە، دا ببىنى چاوا ئەز ب خۆشيبا شەفا گەھشتەى دى
تە سوژم!

(۲)

وہغەرئانۆ! ژ بو كىشە تو دى چى؟
بچى كىشە دلەى من بو تەبە جى!
وہكى وئ ماسىيا دوورى ژ بەحرئ
دورا بەحرئ ب لىف ھشكى دبە چى؟

ئەى وەغەرئان! تە ل بەرە كىشە بچى، و سەفەرئ بو كىژ جەى بكەى؟ ھەما
ھەرە، تو كىشە دچى ھەرە.. جەى تە بى دورست ھەر د دلەى من دا دى مینت، و
تو ژئ دەرناكەقى، و بزانه دەمەى تو ژ من دویر دكەقى تو وەكى وئ ماسىبى بى
ئەوا ژ ئاقا دەربا بى دویر دكەقت، و نەشیت ئیدى بژیت، چونكى لىف دى لى
ھشك و زوھا بن، و ھنگى بلا ھەر وئ دور و مرارىبىن دەربا بى ھەبن، ما دورپن
گرانبھا دى چ مفایى گەھىننە وئ ماسىبى یا لىشین وئ دھشك بن؟!

(۳)

مه دانايه ل ښى وارى ب مهستى
ل بهندا يارى چاڅ و پى مه بهستى
ب مهقصودى كو ئيلا دى گهم يان
مهسهر ژى وهك دلى دى چت ژ دهستى

ل څيرى.. ل بهر دهرى يارى خو، مه ب مهستى دانايه، ل هيڅيا ديتنا وى
چاڅ و پيىن مه دگرډاينه، يان نهز دى گهمه مهخسهدا خو، و مرادا خو دى
حاسل كه م كو ديتنا دوستييه، يان ژى د رىكا وى دا سهرى من دى چت كانى چاوا
دلى من چوويه.

(۴)

ته ناواز بى ل طبعى ښى دلى من
ب خوشى نهو شرف و روژى ته بيتن
نهگهر ناواز ته كز بوو خهسته مه نهز
ته ناواز وهك نهى و نهيشهككهرى بن

هيڅى و دوعايا من ژ خودايى مهزن نهوه دهنك و ناوازين ته -نهى يار-
همى گافان وهسا بين وهكى دلى من دخوازت، و نهو ب شرف و روژان ب خوشى
و شادى بين و ژ ته بگههنه مه، چونكى باش بزانه ههر جارهكا ناوازي ته يى شرين
كز و كيم و لاواز بوو، هنگى نهز ژ قههران دا دى نهخوش و خهسته بم، هيڅيا من
نهوه ناوازين ته ههر دم دخوش و شرين بن، وهكى دهنكى نايى و تاما لهڅهنى
شهكرى.

(۵)

همیشه مهست و رسوا بت ئەقیندار
همیشه دین و شهیدا بت ئو بیزار
ب هشیاری هەمی تشت غوصصەنە مه
ب مهستی لی چ بیتن بو مهیه یار

دوعایا من ژ خودی ئەوه هەردەم عاشق و ئەقیندار مهست و رسوایی عشقی
بت، دین و بیزار و بیقەرار و شهیدایی ئەقینی بت، دەمی ئەم ژ مهستییا عشقی
دهشیار بین، هەر تشتهکی ئەم داعوبرین ئەو د گەروویا مه را دمینت و ناچتە
خواری، بەلی گاڤا مهستییا عشقی خۆل سەری مه دا هەر چی تشتی دئیت بلا
بیت، ئەو ل بەر مه بی خوشتقییه.

(۶)

ئەگەر عەمری ته چوو عەمرەک دی بی هەمی
بەقا ناچت فەنائی گەر بکەن طەمی
عشق ئاڤا حەیاتییە بدە ناڤ
ب هەر قەطری تو دئی عەمرەک جودا بەمی

ئەگەر ئەو عەمری ل قی دنیا بی بو ته هاتییه دان چوو و خلاصیوو، عەمرەکی
دی ته هەیه ئەو خلاص نابت، و ئەگەر فەنائی (کو ئەف دنیا ییه) بپیچن و ئەو
بچت و نەمینت بەقائەکا دی د دویف دا هەیه مرن ژئی ناگرت، و هەر دئی مینت، و
عشق و ئەقینا حەقیقی ئاڤا ژبانییە یا زیندیوونا هەر و هەر دده ته مرۆقی، قیجا
تو قەست بکی و بدە ناڤ، و بزانه کو هەر چیکەکا قی ئاڤی عەمرەکی جودا و
سەربخۆ دئی دده ته، قیجا خۆ ژئی نەده پاش.

(۷)

ب تنها بين مخابن چوو مه فرصهت
د دهريايا كو ساحل نا خوبا كهت
شهقه و كهشتي ل بن عهوره و دچين ئهم
خودايه فضل و تهوفيقا مه دي دوت

حديف و مخابن فرصهت ژ دهستى مه دهركهفت، و دهليشه چوو و نهما، و
ئهم شهيدادل ب تنى بين مابنه د دهريايهكا وهسا بهرفرهه دا كو ليث و بهرئاث
ژ چو جهان شه ل بهر چاقتين مه ئاشكهرا نابن (مهخسه د پى دهريايا ئهقينيه)،
شهقا رهشه و دنيا عهوره و ئهم د نيشا قى دهريايى دا ل سهر پشتا كهشتيى
دچين، و هيقيا مه ب تنى ب خودى ههيه كو ئهو ب قهنجى و چاكييا خو د گهل
مه بكهت، و مه ب سلامهتى دهرياس بكهت.

(۸)

د خهونى دا م دي ئهو ساقى زيبا
ب دهستى خو دگيتر جامى سههبا
م گوتهى چونكى بو وى تو خولامى
تو هيترايى ژ بو مه بيه سهيدا

من د خهونا خو دا ساقى و مهگيترى جوان ديت، پهرداغى مهى د دهستى دا
بوو، من گوته خهياللا وى: مادهم تو خولام و مهگيترى دلبهري يى، تو يى ژ ههژى
هندى يى كو بو مه بيه سهيدا.. يهعنى: ئهم ل وى رژيئينه كو خولامينبيا خولامى
وى بكهين!

(۹)

ئەقى نارى ئەقىنى دل ژ مە پات
لەوا ھەر شەف دكەين قەستا خەرابات
د گەل ئەھلى خەراباتى دروونين
تنى ئەو مە دناسن ھەر دەم و كات

ئەقى ئاگرى عشقى ئەم سۆتىن و دلنى مە پات، و ئىكا ھند ژ مە چى كر كو
ئەم ھەر شەف قەستا مەيخانەيا عشقى بکەين، و ل وپرى تىكەلى مەستين ئەقىنى
ببين، ھەتا مەسەلە گەھشتييه وى ھەددى كو ھەما بەس ئەو مە بنياسن، و ژ بلى
وان كەسى دى مە نەنياست.

(۱۰)

ژ بۆ من بېژە ئەى بايى سحارا
تە دى ئەو سۆتییى شەيدا ل وارا؟
دلنى پىر ئاگر و سەودا تە دیتە
شەھيدى ئاگرى بەر سۆژى جارا؟

ئەى بايى ل سەرى سحارا دئیت، بۆ من بېژە كانى دەمى توب نك مە قە
ھاتى تە ئەو سۆتییى شەيدا د رىكا خۆ دا دیت يان نە؟ ئەوى دلنى وى تىرى ئاگر و
سەودا بووى ژ عشقى؟ ب راستى عشق ئەو ئاگرى دژواره يى كو خۆ بەران ژى
دسۆژت، قىججا پا توچ دىبىرى بۆ دلان؟ چاوا ئەو دى خۆل بەر وى گرن، و پى
شەھيد نابن؟!

(۱۱)

توسهیدا گهر د خهو دا مه نه بیینی
حهتا سالهک دی ما دئ مه بیینی؟
شهقی! ههر جارهکا تو سهح کهیه مه
د گهل طااا مههی تو مه دیینی

سهیدایی من! ئەم ژیک دویر بووینه، و ئەگەر ئیدی تو مه د خهونا خو دا
نه بیینی، ههتا سالهکا دی قهت تو مه نابینی. و ئەی شهقا رهش! ههر دهمهکا تو
ب نک مه شه سهح بکهی، تو بیی طاا ههقی مه نابینی، و ههر جار تو دئ
مه د ناڤ روناھییا ههقی دا بیینی.

(۱۲)

ئهوئ مهه نابتن بو ته بهرا بهر
ژ ماها خو ددهی توحفا بو شهقگر
شهفق گهر چ ب رووی سوره لی تو
دکهی شههمات هه میاب وی رووی زهر

ئەئوئ مهها گهشا شهقی بو دیمی ته نابته بهرا بهر! تو ب مهها دیمی خو
گهلهک تشتین پر بها و عنتیکه ددهیه شهقگرین خو، ئەوین د گهل دیمی ته بی
گهش شهقبی بی دکهن، و ههر چهنده ئەو شهفقا ل رهخ و روین عهسمانی دیار
دکهت روین وی دسورن ژی، بهلی تو ب رووی خو بی زهر شه هه می خوشکۆکی و
دهلالیبیان شههمات دکهی. بهعنی: تو وان دکوژی، و چو بی ژئ ناهیلی، کا چاوا
دهمی مهلک د یارییا شهترنجی دا دمتر، ههر بهرکهکی دی بی ههبت دمتر و
نامینت.

(۱۳)

عہمر بۆری ونەدی مەب چاڭی یدک جار
نە چاڭین تەہی خوماری، ئو نە گولزار
د ناڭ خەلکی نەمای تو وەک وەفایئ
دەمەک دوورە ل مە وندایە روخسار

عەمرئ مە ھەمی بۆری و جارەکا ب تئە مە گولزارا تە یا ب خەمل نەدیت،
و چاڭین تە یین نیرگری ژی، ئەوین مەستی تیدا و مەستییی ژ خۆ ددەن! تو وەکی
وەفایئ د ناڭ خەلکی دا نەمای و ھاتیبە ڤەشارتن، و ئەڤە دەمەکی گەلەکی دویرە
رویئ تە یئ گەش ل مە وندا بوویە و مە ئەو نەدیتیپە.

(۱۴)

تویی دۆست و ژ بو تە ئەز قەرینم
جەئ پی خۆ بدانی بو زەمینم
د دینی عاشقی دا ما رەوایە
ب تە خەلکی ببینم.. تە نەبینم!

ئەہی دۆستی مە یئ خوشتی! تو بو مە دۆستی، و ھەردەم ئەم بو تە ھەڤالین،
ھەر جەھەکی تە قەست کری دا پییی خۆ لی بدانی ئەز دئ لی بمە عەرد، دا تو
پییی خۆ ل سەر بدانی! ئەری ڤیجا ما د دین مەزھەبی عاشقی دا دورستە ئەز
عالمەئ ھەمییی ب تە ببینم و ئەز تە ب خۆ نەبینم؟!
نە.. ئەڤە تشتەکی دورست و رەوا نینە!

(۱۵)

ب تهقلیدئ م نهفسا خو بو خو بر
نهدی ئەو مه ئو گوهداری مه بو کر
نه هیتزای وی دبووم، ئو پیئغه مهشغول
وهکی ئەز ژئی رهقیم من نوو خو ناسکر

من ژئی -وهکی ههر کهسهکی- ب تهقلید و چاقلیتکرن نهفسا خو بو خو بر، و
من ئەو بو خو هلبیژارت، راسته من ئەو ب چاڤ نهددیت، بهلی ههردهم من
گوهدارییا وی دکر، و من دهنگی وی دبهیست، ههر چهنده ئەز و ئەو هیتزایی ئیک
و دو نهبووین ژئی، بهلی ئەز یی پیئغه موژویل بووم، و من خزمهتا وی دکر، و
دهمی ئەز ژئی رهقیم و من دهستین خو ژئی شویشتین، ژ نوی ئەز رحهت بووم و من
ب دورستی خو نیاسی.

(۱۶)

گههی من گۆت ژ نهفسی را ئەمیرم
گههی نالینه مه بو وی ئەسیرم
ئەوا چووی چوو ژ ئەقرۆ ویئهتر وی
قهبویل ناکهم، نهفسنزم و فهقیرم

هندهک جاران من مهدهچین خو دکرن و دگۆت: ئەز ئەمیری نهفسا خۆمه، ئەز
دشیمه وی و ئەو نهشیتته من. و هندهک جاران ژئی نالالا من بوو کو ئەز د دهستی
نهفسی دا ئیخسیر و بهلهنگازم، ئەفا چووی چوو.. ژ ئەقرۆ پیدای ئەز ئیکجار
نهفسی قهبویل ناکهم، نه ب ئەمیری و نه ب ئیخسیری، ئەز دئ بمه مرۆقهکی
نهفسنزم (موتهواضع) و ههژار، و دئ دهستان ژ نهفسی شۆم، دا بهری خو بدهمی
کانئ مهسهله دئ چ لی ئیت!

(۱۷)

م دل دانال سهر رتيا بهلايئ
ڦهكر بهس بو ته دل ههتا ههتايئ
وهكى بيئا ته بو من بايي ئينا
مه دل بهخشيش و ههم شوكرانه دايبئ

ئەى خۆشتقييئ من! پيخه مهت ئەقينا ته من دلئ خو دانا سهر ريكا بهلا و
نهخوشبيان، و من بو ته ب تنئ دلئ خو ههر و ههر ڦهكر. و ده مئ بايي سهريئ
سحاران بيئنا ته يا خوش د گهل خو بو من ئيناي، من ژ كهيفان دا دلئ خو وهك
بهخشيش و شاباش دايبئ.

(۱۸)

ئهوئ خهو ههر ژ چاڦئ مه برى ههر
دڦيئت محراب ب رۆندكان بيت تهريئ
ب بيئ دهنگى د ناڦ ئاڦئ هلاندم
ئهو زئده دكه ل ئاڦا مه شهككهر

ئهو كهسئ خهوا شهڦان ژ چاڦيئن مه رهڦاندى، كو خۆشتقييئ مهيه ئهوئ
دهردئ هيجرانئ دايه مه، دياره داخوازا وي ب ڦئ هيجرانئ ئهوه محرابا مه، كو
ئهو جهئ پيرۆزه بيئ ئەم ب تنئ بو پهريستئ لئ دميينه، ههردهم ژ رۆندكئين چاڦيئن
مه يا تهريئ بت، ئهوئ ئەز ب بيئ دهنگى گرم و هاڦيئتمه د ناڦ ويئ ئاڦئ دا يا كو
شرينبييهكا زئده تر ددهته ئاڦا مه!

(۱۹)

وهكى بهحرى كوزقپرى ل دۆر مه ئهو ذات
ل مه رهوشهن دكر وى ههر چ ذهررات
وهكى مؤمى ل رپيا عشقى سؤتم
ژ بؤنا بؤ مه يهك بن جومله ئهوقات

دهمى ئهو ذاتى حهق وهكى دهريايى ژ ههمى لايان قه دۆر ل مه گرتى، ههر
دندكهكا ل دهور و بهرپن مه ههبت، وى ژ بهر جوانييا خو ئهو ل بهر مه گهش و
روهن دكر. ئهز ل سهر رپكا عشقى وهكى شهمالكى سؤتم، بؤ هندی دا ههمى دهم
بؤ مه و ل بهر مه وهكى دهمهكى ب تنى لى بين.

(۲۰)

ب ئه لطفان ل ئهو وهل ده لاندنم
ب غوصصان ئاخرى وى ئهز حه لاندنم
ديپىژى مؤرييا ئينا ئهويمه
وهكى تهف بوومه ئهو وى شه ممراندم

ل دهسپىكى ئهوى مه حبوبى ب هزاران خوشى و قهنجيپن نازك ئهز
نازداركرم و ده لاندنم، بهلى ل دويماهيپن ههر وى ب هزاران تهحلى و نهخوشيان
ئهز حه لاندنم و بشافتم! تو دپىژى ئهز ئهو مؤربكم بين كو د ناغ تزبيپن ئهقينا وى
دا ههين، چاوا وى دقپت ئهو وهسا وهردگيپرت. و دهمى ئهز تيكدا بوويمه ئهو، و
عشقا وى وه ل من كرى كو ئهز ژى جودا نهيم، وى ئهز گرم و هاقپتم.

(۲۱)

م دهست لیدان ژ داستانا یه کی خوش
ب بی حشمت و هلم بی روح و بی هوش
دلّی وی دل ژ مه حاصل گوهوړا
چ شه کلیّ هز کری سهر مه کره پووش

ژ بهر داستان و سهرهاتییا کهسه کی مه دهستین خو خوش لیدان، و وه کی
مرؤقه کی خو رانه گرت و رح و هشین وی د سهری دا نه بن که یفا مه گه لکه هات،
و د حاصل و نه جامی وی چه ندی دا دلّی وی شیا دلّی مه بگوهوړت، و چ په رنگ
و شه کلیّ وی هز کری وی ئه م پی گوهار تین، و ئه و په رنگ ب سهر مه دا پووشی و
ئینا خوار!

(۲۲)

م گو: کی دئی ژ مه رووحی بلند کهت؟
ئوه یی کول ده سپیکئی رحی ددهت
که هی چاقان ل مه تاری دکهت ئه و
که هی وهک بازی بو نیچیری فه دکهت

من گو: ئه ری ئه و کییه دئی شیت رحا من بلند کهت؟ بهر سف: ئه وئ قی
چه ندی دکهت ههر ئه وه بی ل سهری رح دایه من، ئه و هندهک جاران چاقان ل مه
تاری دکهت، و ریکی ل بهر مه بهرزه دکهت، و هندهک جاران ژئ ئه و چاقین مه
بو نیچیری وه کی بیین بازی خوش و روهن دکهت.. یه عنی: هیدایهت و ضه لالهت
ههر د دهستی وی دایه.

(۲۳)

ژ بل عشقی مه نینه یار و هوگر
نه دهسپیتکی.. نه ئهوهل و نه ئاخ
د دل دا بانگ دکهت جانئ مه ئاواز
د رتیا عشقی کسلانی ته بو کر؟

هه قال و ههمدهمی مه یی ههردهم عشقا دورسته، و ژ عشقی پیتقه تر نه
ل دهسپیتکی، و نه ل دویمایی مه هه قاله کی دی نینه. د دل و هناقیت من دا
ئاوازهک هه یه گازی من دکهت و دبیتت: ئه ری بوچی تو د رتیا ئه فیندایی دا
کسلانیی دکهی؟

(۲۴)

خه می ده زمانه (لا حهوله وه لا) ههر
ژ دیوی کو ده ما هاته مه یه کسه ر
ئهوئ (لا حهوله لا) غه مگین بکهت وی
پتر (لا حهوله) دی قه هری کته سه ر

ده زمانی خه م و کو فانان یی ههردهم ئه وه مروف بیتت: (لا حول و لا قوه إلا
بالله)، ههر ده مه کا خه م ژ شهیطانی هات و هپرش که ره سه ر مه، و ئه و که سی
ژ قی گوئنی خه مگین بیت، و پی نهخوش بت، ئه ف گوئنه قه هر و کو فانان پتر
ل وی زیده دکهت.

(۲۵)

دلۆ هشیار به حهتتا کو نهئیت خهم
نهکه دۆستینییا یئ کو نه مه حرهم
بیه قانع ب گزنیژ و ب نانی
تو نانی خو نهده ب ههر تشتی عالم

ئهی دل، هشیار به! و دا کو خهم و کۆفان نهئینه ته تو ههقالینی و دۆستینییا
وی کهسی نهکه یئ بیانی بت ژ ته، و یئ نیژیک نهبت بو ته، تو ب پرتهکا نانی
ترسی و هندهک گزنیژان قانع بیه، و طهمهعییا تشتهکی دی نهکه، و تونان و
گزنیژا خو نهده ب ههر تشتهکی د قی عالمی دا ههبت، یهعی: تو ب ههژارییا
خو، خو ژ ههر کهسهکی بی منته بکه، دا وهکی سولتانان بژی.

(۲۶)

حهتا خو بهرزه کهت عاشق ل خهلوته
گهلهک رییا ددانته هو ب حکمهت
ژ بهر وی تشتی عالم لی دبینهت
شهفا وهصلی ل وانا تی ب زهحمهت

دهمی عاشق دکهفته خهلوتهتی ئهوه گهلهک رییا ب شارهزایی ددانته،
(د بناخهیی دا هاتییه: ئهوه ب هاریکارییا ستیران گهلهک رییا ددانته)، و ژ بهر
وی تشتی خهلهک ل شهفا وهصلهتی ژ وان دبینهت، ئهوه شهف ل بهر وان گهلهک یا
نهخۆش و ب زهحمهته، ژ بهر هندی عاشق کاری بو هندی دکهت کو ئهوه وی شهفی
ل بهر وان قهشیرت، و نههیلته ئهوه پی بحهسییین!

(۲۷)

ئەزم زەررە ژ بو من رۆژ لقائى
بريندارى خەمم عەينى دەوائى
فرينە من ل پەى تە بى پەر و ريش
ئەزم كا ئو ژ بو من كەھروبائى

ئەز ئەو دندكم يا ل بەر پۆناھييا رۆژى ئاشكەرا دكەت، و تو بو من رۆژا
ليقائى بى. ئەز بريندارى خەم و كۆفانامە و تو بو من دەرمان ب خۆبى. من بى
چەنگ و پەر فرينە ل دويف تە، ئەز قرش و كامە و تو ئەو ستركى (الصقەبى) يا
قرشان ب نك خۆ قە دكيشت ژ بەر وى ھيزا كارەبى يا تيدا ھەى.

(۲۸)

ژ يارى را تو بىژە پۆندكا تەر
كو گولزار و بەھارا من ئەو ھەر
شەفا شەقبىريا مە تە ل بىر بى
نەسەكە بى ئەدەبىيا بى سەر و بەر

ئەى پۆندكا تەر، ي اكو تو خۆش ژ چاڭين مە دوەريى! تو بىژە يارى مە، بى
كو ئەو ئەو گولزار و بەھارا ئەم ھەردەم لى تەماشە دكەين، بىژى: ئەگەر شەقەكى
شەقبىن مە بىن وەصلەتەى ھاتنە بىرا تە، دەمى مە پىكقە شەقبىرى دكرن، ھىقى
دكەم تو ھزرا خۆ د وى بى ئەدەبى و بى سەر و بەريى دا نەكە يا كو مە د گەل تە
دكر!

(۲۹)

ل ناڅخوږيا خو سحکي ته هديه جان
ل کوڅي خو بگهړي ته هديه کان
حهزا څان - صوفيو - گهر ته ههبيتن
د خو دا نه ل جههک دی دئ گهي وان

براه! د ناڅخوږيا ته دا رحهک هديه تو سح بکي و لي بگهړي، و د ناڅ
چيايي ته دا (پهعني: لهشي ته دا) کانهکا تږي زيږ و مهعدهن ههيه، وي ل بهر خو
بهرزه نهکه، څيجا ئه صوفيو پږهښند، ئهگهر تو هز بکي څي رحی و څي کاني
ب دهست خو بيخي، تو سح بکه د خو ب خو دا نه کو جههکي دی يي دویر، تو
دئ وان بينی.

(۳۰)

ژ حالتي بي نهصيبان بي خهبر بووی
ئوي ناگر ژ دوورژي څه نهدي تووی
چ دهوعوايه دکهي کو عاشقي تو
عشق کاني؟ و کايي ناڅ و دهنگ چووی

تو ئوي يي ته چو خهبر ژ حالتي بهخترهشين عشقي نههي، و تو ئوي يي
ته خو ژ دویر ژي څه ناگرئ عشقي نهديتي، بهلکي تو تهنا و رحهت يي روينشتي،
څيجا ئهڅه چ دهوعوايا ژ قهستايه تو دکهي دهمي تو دبيري: ئهز عاشقم؟! کاني
عشق.. و کاني ئهو کهسي ناڅ و دهنگين وي چووين و ناڅدار بووی؟ عشق ب بي
دهنگي خوداني دکورژت، نه کو وي ناڅدار دکهت!

(۳۱)

ب چاڭئى خۆ بېينن چاڭئى مەفتوون
قەسا ۋە كەھف نەھەى بۆ گۆھ دەنى ھوون
چ خوننا نىرگزان رىشتى بزنان
ژ چاڭئى من رەوانا رىشتى ئەو خوون

ھوبن ب چاڭئىن خۆ بەرى خۆ بدە چاڭئىن ئەوى عاشقى مەفتوون بووى، دا كو
ھوبن عشقا دوست بزنان و بىياسن، و ھوبن گۆھ بدەنە وئ نوكتە و قەسا بى وئە
و چو ۋە كەھف بۆ نەھەين، ئەوا دىيىرت: چ خوبنا ژ وان چاڭئىن نىرگز رىشتى، ئەو
خۆش و رەھوان يا ژ چاڭئىن من رىشتى.

(۳۲)

چىيە خەم كول بىرا خۆ بىينن؟
ل دل ناكەين، ل ئاخى دى رەشىين
ۋەكى باھىقەكا بى كاكلە ئەو
نەدانت سەر، ئەوئ دى ژئ دەرىين

ما خەم چىيە ھەتا كو ئەم وئ ل بىرا خۆ بىينن؟ ئەم خەمى ب دلئ خۆ دا
ناكەين، و دلئ خۆ ژئ تى ناكەين، بەلكى ئەم دى وئ ل ئاخى كەين و رەشىين،
دا زەئى بىت، خەم ۋەكى باھىقەكا بى كاكلە، يا رىبىيە، ئەگەر ئەو سەرى ل بەر
مە نەدانت، و تەسلىم نەبت، ئەم دى كاكللا وئ (ئەصلئ و بناخەئى وئ) ژئ
دەرىين!

(۳۳)

گهلهک من تهجروبه کر دلبهری خو
نه شیلی کر چو سهیل و لههیهکی جو
ئهنی جارهک گری من ژئی نه دیته
ل ژین و مرنئی سهرمالی مه ئهو بوو

ئهو خوشتقیبی من دلی خو دایی، من گهلهک جاران جه پانندن، بهلی ژ بهر
دلی وی یی فرهه ئهو قهت تیک نه چوو، وهکی وی جویا زهلال یا چولههی و
لیمشین دژوار ژئی نه شین وی شیلی بکه، و من قهت نه دیت ئهو جارهکا ب تنی
ژی ژ کهربان دا ئهنییا خو بکهته گری، لهو مه بریار دا سهرمالی مه ل ژین و
مرنی ههر ئهو بت.

(۳۴)

زه مان بی دهنگ دکهت فی دهنگ و دۆری
پهزی، گورگی فهنائی تیخته تۆری
غوروورا ههی د قافی ههر کهسی دا
ئهجهل لی وا دبهت یهک یهک ب دۆری

ئهف قهرهبالغ و دهنگ و دۆری تو د ناخ خهلکی دا دبینی، رۆژهک دی ئیت
زه مان وی ههمیی ناھیلت، و دی وی ههمیی بی دهنگ کهت، دهمی خودانین وی
دهنگ و دۆری دمربنت، و دهمی گورگی فهنائی بهر ددهته سهر کهری پهزی، و ئهو
وان دئیخته تۆرا خو! سهح که خهلکی چهوا ههمی دغاflen، و غوروور یا کهفتییه
سهری ههمییان، بهلی ئهف غورووره چو مفایی ناگهینته وان، ژ بهر کو نیزیکه
لههییا ئهجهل ب دویف وان دا بیت، و ئیک ئیکه دۆرا برنا ههر کهسهکی ژ وان
ببنت، و هنگی غوروورا وان وان خلاص ناکهت.

(۳۵)

سه‌ری گۆپالی موسایین په‌زی مه
چ تشتتی هه‌ی ژ بو وی دبتنه لوقمه
نه سفرا ده‌عوته‌تی هیتلا نه یا شه‌ر
نه هه‌رعه‌قله‌ک دکه‌ت قتی نوکتی فه‌مه

ئهو موسایین په‌زی مه ده‌ارژوت، و لی بوویه شقان، گۆپاله‌کی د ده‌ستی دا
هه‌ی عه‌جیبتر ژ گۆپالی موسایین ئسرائیلییان، چونکی ئه‌گه‌ر گۆپالی موسایین
ئسرائیلییان به‌س مار داعویرا بن، گۆپالی موسایین ئومه‌تا مه هه‌ر تشته‌کی
بکه‌فته به‌ر دادعویرت و ناهیتل! نه ئهو سفرا که‌یف و شاهییی ده‌یتل، و نه سفرا
شه‌ر و جه‌نگی.. به‌لی نه هه‌رعه‌قله‌کی هه‌بت د قتی گۆتنا من دکه‌ت!

(۳۶)

ئه‌قینا ته نه‌هیتلا ترک و تازی
ئه‌زم به‌نیی ئه‌وی شه‌هید و غازی
ئه‌قینا ته دیپژت: که‌س نه‌هیلیم!
دیپتی حه‌ق: به‌سه ئه‌ف له‌عب و بازی

عشق و ئه‌قینا ته که‌فته د هه‌می دلان دا، و وی نه دلنی ترکه‌کی نه یی
عه‌ره‌به‌کی نه‌هیتلا ئه‌گه‌ر نه‌چووبته تیدا، و ئه‌ز خولام و به‌نییی شه‌هیدئ عشقا ته‌مه،
و یی وی غازی ژ یی غه‌زایی بو عشقا ته دکه‌ت، ئه‌قینا ته ب شانازی دیپژت:
ئه‌ز دلنی که‌سه‌کی ناهیلیم ئه‌گه‌ر وی نه‌ئیکمه بن ده‌ستی خو، و حه‌قی دیپژت: ئه‌ی
دل بلا ته به‌س بت ئه‌ف یاری و ترانه!

(۳۷)

ب دورپا باوهری ههچی کړی نان
ب تشتی قه‌لپ نه‌وی دا مه‌نجه‌م و کان
وه‌کی نه‌مروودی دل نه‌دا خه‌لیلی
نه‌وی لاره‌یبه دا بوو پیشییی جان

هه‌چی که‌سی ب دور و گه‌وه‌را باوهرییی نان کړی، یه‌عنی: دنیا ب دینی کړی، نه‌و وه‌کی ویبه یی کان و مه‌نجه‌ما خو دایه ب تشته‌کی قه‌لپ و بیخیر، تو سه‌ح بکه نه‌مروودی دا قتی چهن‌دی بزانی، ده‌می وی دل‌ی خو نه‌دایه ئیبراهیم پیغه‌مبه‌ری، وی ئیکا هند ژ خو چیکر کو خودی پیشییه‌کی ل سهر وی زال بکه‌ت، هتا وی پیشییی نه‌و کوشتی.

(۳۸)

دوکیل نیشانه کو دل بوویه سه‌ودا
تو سه‌حکی نه‌و چه‌وا یا بوویه په‌یدا
چ پیلا ه‌ی ژ خوینی یا د دل دا
عه‌جب ما نه‌و دل، یان بوویه ده‌ریا؟

نه‌و دوکیلا ژ دل‌ی مه بلند دبت نیشانه‌کا ئاشکه‌رایه هند‌ی دگه‌هینت کو دل‌ی مه ژ بهر عشقی سه‌ودا بوویه، تو به‌ری خو بده دوکیلی چه‌وا یا ژ دل‌ی مه په‌یدا بووی، چ پیله‌کا ه‌بت ژ خوینی شلقا خو یا ل دل‌ی مه دده‌ت، له‌و دل‌ی مه قه‌ت ده‌مه‌کی رحه‌ت و ته‌نا نابت، تو د‌ی بی‌تری نه‌شه نه‌ دل‌ه مه ه‌ی، به‌لکی نه‌و ده‌ریایه‌کا تری پیله.

(۳۹)

خه یالا دۆستی هندی بیته با مه
ته ماشه دئی ژ عه مری بت مه رامه
مرادا دل وه کی مه هاته دهستی
ل نک مه ستریه هنگی شوبهی خورمه

هندی شه کلی دۆستی مه د خه یالی دا بیته نک مه، ته ماشه و سیران دئی بته
نارمانج مه ژ عه مری خو، ژ خو ئه گهر مه مرادا دلی خو حاصل کر، و ئهم
گه هشتینه هیثییی، و ئهم ب راستی نه کو د خه یالی دا گه هشتینه دۆستی خو،
هنگی ل نک مه ستری دئی وه کی خورمی یا شرین بت، به لکی شرینتر ژی. مه عنا:
ئهم د خه ما چو نه خوشییان نابین.

(۴۰)

چ یی قورچه ک فه خواری ژ مه شره بی مه
دبت مه ست و ل بهر رۆژه شه بی مه
ئهوئی چووی و ژ ریتیا مه ره فی ژی
ب گو ه کیشی دزقرت مه زه به بی مه!

هه چی که سی فیه کا ب تنی ژی ژ کانیکا مه یا شرین فه خواری، و تام کریته
وئی مه یا عشقی یا مه تام کرییی، ژ بهر خوشییا وئی ئیکسه ر ئهو دئی مه ست و
سه رخوش بت. و شه فا مه ل بهر وی دئی وه کی رۆژی گهش و روهن بت. و ئهو
که سی نه هاتییه سه ر پیکا مه، و ژئی ره فی بت ژی، هه ر رۆژه ک دئی ئیت ئهو دئی
ژ گو هی فه ئیته کیشان، و ئیته ئینان بو سه ر مه زه به بی مه.

(٤١)

ژ عهدهم مهركهبي مه عشقه ههڤال
مه شهف يا رهوشه نه ههردهم ژ ويصال
دهف وليئي مه ههتا صويحي عهدهم
نه زوهانه ژ مهيا بو مه ههلال

ههشتا ژ زهمانى عهدهمى وهره، بهرى ئەم بيهنه د ههبوونى دا، ئەو مهركه ب
و پيرهها ئەم لى سوياربووين و مهپى دايه رى، ئەى ههڤال! ههه عشق و ئەڤيندارى
بوو. لهو تو دبيني شهفا مه ههردهم يا گهشه، ژ بهر وى خوشييا ئەم ژ ويصالى
دبيني و سهح دكهين. و ژ وى مهيا كو د مهزههبي مه دا ههلال ليقيين مه دتهرن
ههه ژ نوكه و ههتا ئەم دگههينه سپيدهيا عهدهمى، يهعنى: ههتا ئەم دميرين.

(٤٢)

چ زوى تالع مه بوو دوورى و فرقهت
ژ بهرچ مه دكر ئەف جهنگ و وهحشهت
ئهگهر ئەز يى خرابم دى رحهت بى
وه گهر باشم ژ بىر ناكهى تو صوحهت

تالع و ئيغبالا مه يا رهش چ زوى ژيگههبوون و فيراق بو مه نقيسى، و
حوكم پى ل سهر مه دا، و دهمى ئەم ژيگههبووين ژ نوى مه زانى كو ئەو جهنگ و
كوبقيبوونا د ناڤههرا مه دا ههى تشتهكى زيده بوو، ئەگهر ئەز يى خراب بم پشتى
ئەز چوويم تو دى ژ من رحهت بى، ژ خو ئەگهر ئەز يى باش بم تو ب خوشى دى
بىرهاتنين ههڤالينييا مه ئينييه بىرا خو.

(۴۳)

ئەقین و عشقه ریتیا قاصدئ مه
عشقزادهینه عشقه والدئ مه
د ناڤا چادرا مه خو قهشار وئ
شهرم کر وئ ژ طهبعئ کافرئ مه

عشق رېک و رېبازا قاصدئ مهیه (د بناخه دا پتېغهمبه رئ مه)، ئەم زاروکیبن
عشقیینه و عشق بو مه وهکی دهیابانه، عشقئ ئەوا بو مه وهکی دهیکئ خو د ناڤ
چادرا مه دا قهشارت، خو قهشارت چونکی ئەو ژ بهر تیبعتئ مه یئ کافر شهرم ژ
خو دکهت.

(۴۴)

ههچی گاڤا مرن هاته ریتیا من
جهنازئ من ل بهر یارئ م دانن
ئەگەر لیڤا منا پۆسیده وی گرت
کرم زیتندی نه بئین: وهی ئەڤ چ کارن!

ههچی گاڤا مرن هاته د ریتکا من دا و ئەز مرم، هوبن جهنازئ من هلگرن و
بینن و بداننه بهر مهجووبئ من، ئەگەر وی لیڤین من یئین پۆسیده و هسک
ماچیکرن، و ژ بهر ماچیکرنا وی ئەز جارهکا دی زیتندی بووم و رح هاته سهر لهشئ
من، هوبن عهجیبگرتی نهبن، و نه بیژت: ئەڤه چ کارهکی عهجیبه پهیدا بووی!
چونکی نهفەسا وی وهکی رحیبه بو من، و دەمئ ئەو ب سهر کهلهخئ من دا دئیت
دبت ئەز یئ زیتندی بیم!

(٤٥)

حداڪهنگي ڙ دوور دي سحڪديه مه
ددهم چاري و عشق بي چارهيه مه
ڪيه جان؟ ڪيترين طفلي مهيه ٿهو
ڪيه دل؟ ٿهو غريب ٿاوارهيه مه

حداڪهنگي تو دي ب في رهنكي سهردههريبي د گهل مه ڪهي، و دي ڙ دوير
فه بهري خو دهيه مه، و تو نائييه نڪ مه؟ ٿهز ٿهوم بي چارهيان بو ههز تشتهڪي
دبينم، بهلي عشقا ته ٿهز حيبهتي ڪريمه لهو ٿهز چو چارهيان بو وي نابينم، ڪييه
رح؟ ٿهو ڪيترين زاروڪي مهيه ل بهر مه.. و ڪييه دل؟ ٿهو غريب و ٿاوارهيه
مهيه.

(٤٦)

لهشي ٽاخي ڙ مه نوورا فهلهڪ بوو
بزافا وي حسهدڪيتشا مهلهڪ بوو
فرشته گهه حهسووده ڙ پاڪييا مه
ل بهر ديوي مه پيسي گهه گهلهڪ بوو

لهشي مه بي ڪو ڙ ٽاخي چييووي نوورا فهلهڪي ههميبي بوو، لهو دهمي ٿهو
ب بزاف ڪهفتي، و چالاڪي ڙي پهيدا بووين، ٿهو چهنده بو ٿهگهرا هندي ڪو
ملياهڪت حهسددي پي بهن، و هندي هند ٿهم ٿهف مرؤقه دعهجيبن، هندهڪ جاران
ملياهڪت حهسويديبي ب پاڪثريا مه دهن، و هندهڪ جاران ڙي ديو و شهيطان
ڙ پيساتيا مه دحيبهتينه، و ٿهو وي دبين تشتهڪي گهلهڪ مهزن.

(٤٧)

ئەوئ دایە تە نەخشی تە ب تەنھا
تە ناهیلته ب تەنھا نیقی سەودا
د مالا نەخشەیی دا کو دلە ئەو
ددانت ئەو دوسەد یاری د زیبا

ئەو خودایی کووی ب تنی ئەف نەخشی تە هەمی دایە تە، کو قالبی لەشی
تەیه، ئەوئ دل دکەفته نیقی، و بو دبتە سەنتەر، ئەو تە ناهیلته ب تنی د نیقا
سەودا و عشقی دا، ئەو د خانییی فی نەخش و نیگاری تە دا، کو دلە، دوسەد یار
و هەقالین جوان و خوشکۆک دی دانت، و ل بەر تە شربن کەت.

(٤٨)

حەبیبی کو سەری زولفی پەریشان
ئو لیقا شوپی لەعلی شەکەرەفشان
ئەوی گۆ: ما پەشیمانی ژ فیراقتی؟
پەشیمانی چیبە؟ سەد جا پەشیمان

ئەو خوشتقیبی من، ئەوئ سەری زولفا وی پەریشان، و داف داف، و لیقین
وی سۆر وەکی لەعلی، یین ب گۆتین شربن قەند و شەکری بەلاف دکەن، وی گۆتە
من: ئەری ما تو ژ وی فیراقتی یی پەشیمانی یا مە دایە تە؟ ئەز دیبێژم: پەشیمانی
چیبە؟! نە جارەکی بەلکی سەد جارن ئەز یی ژئی پەشیمانم!

(٤٩)

ژ مهینۆشی سه‌رئ من بوو پهریشان
دکەت لیڤا ته یا قەند شەکەرەفشان
وهکی ساقییی مه‌خفی دا مه‌یا خو
هه‌می سه‌ر بوونه رسوا بوونه نیشان

سه‌رئ من ژ به‌ر قه‌خوارنا مه‌بی مه‌ست و پهریشانه، و لیڤا ته یا وه‌کی
قه‌ندئ -ئه‌ی خوشتقی- شه‌کری به‌لاف دکەت، ده‌می مه‌گیڤرئ قه‌شارتی هاتی و
ب نه‌ینی مه‌یا خو دایه مه، هه‌می سه‌ر و نه‌ینیین قه‌شارتی ل به‌ر مه‌ ئاشکه‌را و
رسوا بوون، و وه‌کی نیشانی که‌فتنه به‌ر چاقان.

(٥٠)

وه‌ره تو فه‌ردی وه‌ک رۆژا مونه‌ووهر
وه‌ره به‌رگ و گولستان بی ته‌ مان زهر
جهان بی ته‌ هه‌می تۆز و غوباره
مه‌ بی ته‌ ژین و به‌زمه‌ ساره‌ کا وهر

ئه‌ی خوشتقی! وه‌ره، تو وه‌کی رۆژا گه‌ش بی ئیکانه و فه‌ردی، وه‌ره پشتی تو
چووی به‌رگین گولان و گولستانا مه‌ هه‌می زه‌ربوویه، و پائییزا ب سه‌ر دا هاتی،
ئه‌ف جیهانه‌ ئه‌گه‌ر تو تپدا نه‌بی، هه‌می یا تژی تۆز و غوباره، یا تارویه، بی ته
ژیان و به‌زمه‌ و مه‌جسین مه‌ هه‌می دسار و بی تامن.. کانی زوی وه‌ره!

(۵۱)

ل باژیری دگه‌پریم ئەز وه‌کی با
ژ گه‌پرئ خه‌و چه‌وا دئ ئیتته چاڤا
جهئ هه‌ر تشته‌کی عه‌قله دبینت
ژ سه‌رخۆشی ئەده‌ب.. ته‌مپیز، ئه‌رئ کا

ئەز ل باژیری وه‌کی بای دگه‌پریم؛ دا ته‌ ببینم، ژ به‌ر هاتن و چوونا به‌رده‌وام
ئه‌رئ چاوا خه‌و دئ ئیتته چاڤین مه‌؟ عه‌قله هه‌ر تشته‌کی دبینت و جهئ وی دزانت
و قئ دکه‌فت، و چونکی ئەم دسه‌رخۆشین مه‌ عه‌قل نه‌مايه، ڤیجا چاوا دئ جهئ
ته‌ زانین و قئ که‌ڤین؟ و توچ هه‌ز دکه‌ی؟ مرۆڤئ سه‌رخۆش بت ما ئەده‌ب و
ڤاڤارتنا جه‌ و تشتان دئ ل نک هه‌بت؟!

(۵۲)

ژ ڤینا ته‌ دلئ من وه‌ک ره‌بابه
دلئ سوۆتی چ پارچا هه‌ی که‌بابه
ژ ده‌ردئ مه‌ نه‌گه‌ر بئ ده‌نگه‌ دلدار
د سه‌متئ دا هه‌نه‌ دوسه‌د جه‌وابه

ژ به‌ر عشق و ئەڤینا ته‌ هه‌رده‌م دلئ من دنالت، تو دبیتئ ئه‌و ره‌بابه ئاوازان
ده‌ڤیت، و دلئ من بئ سوۆتی هه‌چی پارچه‌یا تیدا هه‌ی یا براژتیبه، و نه‌گه‌ر
دلدارئ مه‌ د ده‌ر حه‌قا قئ ده‌ردئ مه‌ دا بئ ده‌نگه‌ بت، د وی بئ ده‌نگییا وی
دا دوسه‌د مه‌عنا و جه‌واب هه‌نه‌.

(۵۳)

دزانی کا چ گوت دهنگی ره بابتی؟
ل پهی من یی دخوازت ری بلا بی
ژ بو پتیا دورست دی چی ب شاشی
ب پسپاری تو دی بیننی جهوابتی

نهری تو دزانی دهمی تاواز ژ ره بابتی قه دپه شیان، وی ب ریکا وان چ دگوت؟
و چ دگهاندا؟ وی دگوت: نهوی چوونا ل ریکا دورست بخوازت بلا ب دویف من
بکهفت، چونکی نه گهر تول دویف سهری خو قهستا ریکی بکهی دی خلهت بی،
پسپاری بو خو بکه دا بهرسقا دورست بزانی.

(۵۴)

ب لهز هات نهو گهرم نو عاشقانه
ژ باغی راستیی وی زقیری جانه
ب سهر دا جومله قازی ئیرو هاتن
د قی بو کوی و ا ناا ژبانه

نهو ب لهز و گهرم و عاشقانه هات. ژ ناا باغی راستیی رحا وی ل وی
زقیری قه، و دهمی نهو هاتی ههمی قازی لی کومبوون دا مفایی بو خو ژ وی
وهرگرن، وان همیبیان ناا ژبانن بو پرداغی خو دقیا.

مه خسه دا وی نهوه بیژت: علمی شریعه تی (یی قازیبان) ب تنی فایده
ناکته، بهلکی دقیت علمی حه قیقه تی ژی د گهل دا ههبت، نهو علمی ل نک وان
کسان ههی یین دلین وان چووینه ناا باغی راستیی.

(۵۵)

وهره لهز که ب بی کاری نهروینه
خه و خوارن ئهوی ئه انجام دمینه
ره بابی دهنگ ژ ناڤ ئه هلی سه ماع تی
ژ حه لقا واصلان تو قه نه مینه

تو وهره هوسا بی کار نهروینه خواری، ژ بهر کو ده می تو دمینییه بی کار
ئه انجامی وی دئی ئه بت تو بهر ب خه و خوارنی قه بچی، و ئهو تشته کی باش
نینه، هندی ئه هلی سه ماعینه، کو ئه هلی حه له قا زکرینه، دهنگی ره بابی (مه خسه د
پی دهنگی قیانا حه قیقییه) ژ نک وان قه دئیت، قیجا تو وهره و خو ژ حه له قا وان
واصلان دویر نه که و ژئی قه نه مینه.

(۵۶)

ئهوی کو تو درهنگ هاتی کوتابی
وه کی وان زارویان لهز بو ته نابی
ئه گهر خه لکی مراد حاصل نه کربت
ئه قه ب دهستی ته یه .. بگره ره بابی

ئه می مریدی تو درهنگ هاتییه سه ر ریکا مه و ژ نوی ته قه ستا کوتابا مه
(خواندنگه ها مه) کری، ئه گهر زارو کتین خواندنگه هی لهز کر تو چاڤ ل وان نه که،
چونکی ئهوا بو وان چی دبت بو ته چی نابت، پهروه رده یا وان هه ژ سه ری وهره
ل قییری بوویه، لهو یا ئهو زارو دزانن تو نزانن! و ئه گهر خه لک چووبن و مرادا خو
ژ قی ژیانن حاصل نه کربت.. ئه قه تشته که ب دهستی ته یه، ئه گهر ته بقیت تو
دشیی وه کی وان نه که، تو دهست بها قیژه ره بابی، دئی مرادی حاصل که ی.

(۵۷)

خەم و ھزران چو نینە ھیتز و تابەک
ھەبت ھندی نە ی و گوشت و شەرابەک
ژیانا ھەر بمینت ھوین بنۆشن
وہکی گول ھەر بلا تەر بت عەنابەک

چو ھیتز و طاقت بۆ خەم و ھزر و خیالان نابت ھندی کو نای و گوشتی
براشتی (کەباب) و شەراب ھەبت، قیجا ھوین وەرن ژیانا ئەبەدی و ھەر بمینت
بخوازن و شەرابا وی فەخۆن، و بلا لیقا عەنابا (سۆرا) ھەوہ ھەمی گاقان وەکی
گولیی ژ وی شەرابی یا تەر بت. یەعنی: کانی چاوا لیقا گولیی دقیت ھەمی گاقان
ب ئاقی یا تەر بت دا گەش بمینت، دقیت لیقا ھەوہ ژمی ھەمی گاقا ب شەرابا
ژیانا ئەبەدی یا تەر بت؛ دا بمینت گەش.

(۵۸)

م دل ئیرو وەکی ھەر روژ خەرابە
نەکە ھزری.. تو دەست پاقتی رەبابە
ھەنە سەد رەنگ نقیژ و سەجدە بۆیی
د محرابا جەمالا دوستی دا بە

ئەفرۆکە وەکی ھەر روژەکا دی یا ژیبیی خۆ، ئەزنی د حالەکی خراب را دبۆرم،
و تو د قی چەندی دا نەکەفە چو ھزر و گومانان، تو دەست بدە رەبابی.. و تو بزانی
کو ئەو کەسێ ھەردەم د محرابا ئەقینا یاری خۆ دا بت، ب سەدان رەنگین نقیژ و
روکووع و سوچوودان دی وی ھەبن.

(۵۹)

ژ بۆ مهستی مه حاجت نه شهرايه
طه ره ب يا هه ي مه بي چنگ و ره بابه
ب بي ساقی، و يار و مو طرب و نه ي
ئه زئ مهستم، وه کی مهستی خه رابه

ژ بۆنا کو ئەز مهست بيم، من چو هه و جه يي ب شه رابي نينه، سه رخوشي و
طه ره با من ژ ئەقينا هه وه، بي ي کو چنگ و ره باب ل نک مه بينه ژه نين، ئەز بي
مه يگير و يار و ده نگيژ و نايئ ئەزئ مهست و سه کرانم، وه کی مهست و سه کرانئ
خه راباتي (مه يخانه يي).

(۶۰)

قه ده ح نينه ل قيرئ.. لي شه رابه
ل ئي سنجي دوکيل نينه و که بابه!
ره بابا عشقي فه رياده ژ عشقي
نه بيژه ئەو هه ما ده نگي ره بابه

ل قيرئ.. د ئي حه له قه يي دا، شه رابا هه ي به لي جام و قه ده ح نايينه گيران،
يه عني: بي ي قه خوارن مهستی په يدا دبت، و دوکيل ژ ئي سنجي من دا بلند نابت،
به لي سوتني تيدا هه يه، و ئەو يئ هاتييه براشتن، ره بابا عشقي ژ زه حمهت و
دژوارييا عشقي هه وار و فه رياده، به لي هشير بي، هزر نه که ي هه ما ئەو نالين
ده نگي ره بابييه! نه خير، ئەو هه وارا عشقي ب خويه.

(۶۱)

خودایئ مه ههړئ پیروژ بتن، یار
موخالف بووین د ههړ تشتی ده ههړ جار
ئهزم بهختئ ته یئ خه و ناگریتن
تویی بهختئ منئ نابیته هشیار

ئهی خوشتثییئ من، مهزنی و پیروزی بو خودایئ مه بت یئ ب قی پهنگی
ئهم داین، کو د هه می تستان دا ئه م وهکی ئئ نه بین، ئه ز ئه و بهختئ ته مه یئ
هه می گاغان ژ بهر نالینا عشقی خه و نائیته چاقان، و تو ئه و بهختئ منی یئ
هه می گاغان د خه و!

(۶۲)

کو خه و هاتی ل نک مه جه نه دیبوو
ژ ئاښ و ئاگری چاښئ تری بوو
ئیا بچته دلی دی زیبه قه ئه و
ژ خو له ش.. خریه یئ وهک کاښلی بوو

ده می خه و هاتی دا جهه کی بو خو ل نک مه ببینت، وئ چو جه نه دیتن،
چونکی ده می وئ قه ستا چاښئ مه کری، وئ دیت ئه و ژ ئاښا روڼدک و سو تنییا
عشقی دتزینه، و گاښا ئه و چووی دا قه ستا دلی بکته، وئ دیت دل وهکی زیبه قی
خو ناگرت و ههړ نزم و بلند دبت، ژ خو گاښا ئه و چوویه له شی، وئ دیت له ش
وهکی کاښلی خرابیه.

(۶۳)

خهوی! داخواز ته گهر ئاڅا حهياته
ل نک مه کار ته ئيشهڅ هات و با ته
ئهگهر هندي مویا سهر ته ههبن ژي
دزڅپري بيبي بمينت يهک ل با ته

ئهی خهوی، ئهگهر ته ژبان بڅيټ و تو حهز بکهی بگههييه ئاڅا حهياتی، تو
خۆ نيزيکی مه نهکه، چونکی ئهو کار و داخوازا ته ئهڅ شهڅه ل نک مه ب جه-
نائيت، و ئهگهر هندي مويين سهری سهر ب ته څه ههبن، تو دئ زڅپريه څه بيبي
سهرهکي ب تنی ژي ژ وان سهران بمينته ب تهڅه.

(۶۴)

بده ساقی ژ بو وهصل و سهوابی
ئهووی مهيا نهديتي ئاخ و ئابتي
ئهزي لهش خهسته نينم دل نهساخم
چييه شهريهت؟ بده مه تو شهرابي

ئهی ساقی، ژ بو کو ئهم د ريکا دورست را بگههيينه نارمانجی، تو وی مهیی
بده مه يا کو چو مرۆڅان (ئهوین ژ ئاخ و ئاڅي چييووين) نهديتي، ئهز نه مرۆڅهکي
لهش نهساخ و دهردهمهندم دا تو شهريهت و دهزمانان بدهيه من، دلي من ژ عشقي
بی نهساخه لهو دڅيټ تو شهرابي بدهيه من.

(۶۵)

شەفە.. سنگى عەجەب سوژ و كەلىنە
م گۆ: پۆژە.. سەرە ھېژ ئەووەلىنە
وەكى ئېكن ل نك عشقى شەف و پۆژ
چو جارا چاقى عشقى نەدقەبىنە

شەف يا گەھشتىيە مە، و سنگى مە ب رەنگەكى عەجىب بى دسوژت، و
كەلىنا دئيتى، و ژ بەر سوتنا سنگى من يا ژ من قە ھىشتا سەرى پۆژتییە، و
ئەفە تشتەكى عەجىب نینە، چونكى شەف و پۆژ ل بەر عشقى وەكى ئېكە، چو
جاران تو نابىنى چاقىن عشقى دقەكرى بن، ھەمى گاغان ئەو دگرتىنە.

(۶۶)

دگەل تە فەلەكى سەحكى طەرەب دا
عەجەب نینە مروڤەك بېتە سەودا
حەتا ساخم دېم بەندە ژ بو تە
ژ تە داخواز ھەبت يان نەبتە پەيدا

تو سەحكەبى كو عەسمان و فەلەك ژ بەر عشقا تە ب كەيف و خوشينە، و
طەرەبا گەھشتىيى، قىچا يا عەجىب نینە مروڤەكى وەكى من ب تە سەوداسەر
بېت، ھندى ئەزى ساخ بم ئەز دى بەندەبى تەبم، چ تو قى داخوازى ژ من بکەى يان
نەكەى!

(۶۷)

تو ئیشهف پەردەیی یەكجار هەلینە
حەتا یەك موی ژ دو كەونا نەمینە
دوھی بەحسێ دل و جانی تە کریوو
ئەون كوشتی ل بەر تە.. ها ببینە

ئەف شەفە دەمی ئەم دگەهینە ئیک هەر پەردە و حیجابەکی د ناڤهرا مە دا
هەبت تو ڕاکەفە و هەلینە، و خو ل بەر مە ئاشکەرا بکە، حەتا مویبەکی ب تنی
ژ هەردو گەردوونان ل بەر مە نەمینت فەشارتی، و تەجەللیبا تە بو مە یا تمام بت،
دوھی دەمی مە بەحسێ عشقا خو دکر تە بەحسێ دلێ من و رحا من دکر، هەر
وەکی تە دخواست کو تو وان بو خو ببە، ئەفە ئەو هەردو كوشتییین تەنە، و کەرەم
کە ئەو یین ل بەر دەستی تە و تە چەوا دڤیت وان وەسا لی بکە!

(۶۸)

ئەوی سەر زانی تین مەستانە ئیشهف
د گەل یاری د خەلوئ دانە ئیشهف
ژ ئی ڕیکی تو ڕابە ئەی بیانی
ل ڤیری یین غەریب ئیزانە ئیشهف

ئەو کەسین سەر زانی و ئاشکەراکری ئەف شەفە ب ڕەنگی مەستان هاتنە
حوضووری، و ئەو ب تنی د گەل یاری خو یین کەفتینە خەلوئ، ڤیجا تو ئەی ئەو
کەسێ غەریب ژ ئی چەندی، ڕابە ژ ڤیری هەره، یین وەکی تە بیانی ئەف شەفە
ل ڤیری جەئ نەخۆشییینە.

(٦٩)

تو ئيشهف هەر ژ بونا ههڤرپي خو
شهڤي حه‌ي بينه هه‌تا سه‌حه‌پي چوو
دبپن: فتنه د خه‌و بت چيتره.. لي
تويي فتنه و باشه نه‌نڤي تو!

ئهي يار! بو دلي هه‌قالين خو ئه‌ف شه‌فه تو نه‌نڤه و بمينه هشير، دا كو ئه‌و
ب صوحبه‌تا ته كه‌يفخوش بين، تو د گه‌ل وان شه‌ڤي ساخ كه‌، و بمينه هه‌تا كو تو
هند بييني شه‌ف چوو و بوو روژ، دئيه‌ گوتن كو هندی فتنه (ئهو تشتي مرؤف پي
دئيه‌ جه‌رباندن) يا نڤستي بت و ژ خه‌و رانه‌بت باشتره، به‌لي هه‌ر چه‌نده تو
فتنه‌پي لي يا باشتر و چيتر ئه‌وه هه‌رده‌م تو يا هشير بي و چو جارن نه‌نڤي!

(٧٠)

ته گولنار خادمي پرويه.. نه‌رازي
به‌ار ته ره‌ونه‌ق و بوويه.. نه‌رازي
خومار و نيترگزا خوينخوار هلو تو
مه ئيشه‌ف عه‌ره‌ت و هزيه.. نه‌رازي

گولهنار ل به‌ر روپي ته يي سوڤ و ده‌كي خولام و په‌پويكانه، نه‌نڤه. به‌ار ئه‌و
ره‌ونه‌ق و بيه‌نه يا ژ نك ته فه دئيت، نه‌نڤه. ئهي دلبه‌را چاڤ مه‌ست و نيترگز و
خوينخوار، ئه‌ف شه‌فه مه پيڤكه‌ عه‌ره‌ت و هاي و هزيه، رابه‌فه تو نه‌نڤه!

(۷۱)

ته مهه رۆناهی و خیزه.. نه‌پرازی
وهکی چه‌رخنی وهره ریزه.. نه‌پرازی
مه هشیاری چراییی عالمه ته‌ف
چرای ئیشه‌ف بیاریزه نه‌پرازی

مه‌ها گه‌ش رۆناهی و خه‌مل و خیزا ته‌یه، نه‌نقه. وهره وهکی چه‌خ و فه‌له‌کی
بکه‌فه ریزی و ده‌ورانان فه‌ده، نه‌نقه. هشیارییا مه بو عالمه‌می هه‌مییی چرا و
رۆناهییه، قیجا ئه‌ف شه‌فه تو چراییی نه‌فه‌مرینه و بیاریزه و نه‌نقه.

(۷۲)

خه‌وی ئه‌ی دل تو سه‌یه رۆزا نه‌بینه
وهکی هه‌یفا ژ رۆژی دوور دمینه
خۆپاقتی تارایی وه‌ک سه‌تل و ده‌لوی
ب نه‌قرازی فه به‌لکی بییی هه‌لینه

ئه‌ی دلی من، ئه‌گه‌ر تو د قیانا خۆ دا بیی راستگۆبی، سه‌یه رۆزان دقیت تو
خه‌وی نه‌بینی، وه‌کی کا چاوا هه‌یف ژ به‌ر فیراق و دویرکه‌فتنا ژ رۆژی سه‌یه شه‌فان
دمینته هشیار و ناقت، و ئه‌گه‌ر ته بقیت تو د ناخ خه‌لکی دا بلند بیی، و به‌ری
ژ خۆ بده‌ی تو وه‌کی سه‌تلی خۆ به‌هافیزه بنی بیی، به‌لکی پشتی هنگی ده‌سته‌ک
بیت و ته سه‌رئه‌قراز بلند بکه‌ت.

(۷۳)

بهري، ناگهه ددهت تايي نهباتي
بهلي.. ناگهه دزيت ئاڤا حهياتي
شههشاھ ناگهه خيري دئينت
بده سهر مصطه فايي توصلاتي

چهقي دار و باري ب خافله تي ڦه ته هند ديت شين بوو و بهر ژ خوډا، و
ئاڤا حهياتي ژي ته هند ديت ب خافله تي ڦه بو ئيكي ژ جهه كي زا، و شاهنشاھ
ژي ب خافله تي ڦه خير و بهر كه تي ددهت. ڦيجا توصلوه تان بده سهر رحا
پيغه مبهري!

(۷۴)

ئهمين عاشق.. ئه وه ريكا نه جاتي
رحه خضر و عشق ئاڤا حهياتي
ههوار بو يي بهرات ياري نه دا يي
خه بهر حه يواني كا ژ كانا نه باتي؟

ئهم عاشقين، و عشق ريكه بو رزگار بووني، رحا مه وه كي خدري هه رماني
دخوازت، و عشق ئاڤا حه ياتييه يا زيتديبونا هه ر و هه ر دده ته خوداني، و ههوار بو
وي كه سي يي عشق نه نياسی و ياري وي بهراته ك نه دا يي، مه ته لا وي وه كي مه ته لا
حه يوانييه ما ئه و چ دزانت د ناڤ نه باتي ژي دا كان و مه نجه مه ك هه ييه، كو
نه يشه كه كه ره (له ڦه ني شه كر ييه).

(۷۵)

ژ نووحي گهميه ميراتا نهجاتي
دگه پيستن ل ناڅ بهرا حهياتي
ژ وي بهرئ نهباتي شينه دهر دل
بهلي وهك دل جه و رهنك ما ل وا تي

ژ نووحي گهمي مايه وهك ميرات بو رزگار بوونا ژ توفانا څي دنيايي، و نهو
گهمي يا نووحي بو مه هيلاي ل ناڅ بهرا ژيانتي دچت، ژ وي بهرا ژيانتي نهبات
و شينكاتي د دلي دا شين بوينه، بهلي نهو شينكاتي وهكي دلي رهنكي و جه و
جيههتان نانياسن.

(۷۶)

مه كر فيغان ژ بهر فيغانتي سوتم
نه ناخفتم نهوي ديسانتي سوتم
ژ څان دور و رهخا هميا كرم نهز
نه چووم نيڅي ل نيڅ ديوانتي سوتم

مه ژ بهر عشقا ته ههوار و فيغان راهيلان و نهز سوتم، مه خو بي دهنك كر
ژي ههر نهز سوتم، من خو ژ رهخ و دوران دا پاش و نهز چوومه نيڅي، مه گوت
بهلكي ل ويړي بيمه پاراستن، بهلي ل نيڅي ژي نهز ههر سوتم!

(۷۷)

دلی هاقیتمه غهوغایی.. رهقی و چوو
وهکی رح هات، ژسهودایی رهقی و چوو
ژ مه ئاگر دهما کو زوهرهیی دی
بهری وی قهت نه مال نایی، رهقی و چوو

دلی ئەز هاقیتمه د ناف قهرهبالغ و دهنگ و دۆران دا (یهعنی: د ناف ئاگری
عشقی دا) و ئەو رهقی و چوو، و گاڤا رح د ههوارا من هاتی، ئەو ژێ ژ بهر
سۆتنبییین عشقی دا رهقی و چوو و ئەز هیلامه ب تنی، و ستیرا زوهره یا گهرۆک
(ئەوا ژ بهر جوانی و گهشاتیبا وی د ئەدهبی فارسی دا بوویه نیشانا کهیف و
خۆشییی) دهما هاتی و ئەو ئاگر دیتی یی ژ بهر عشقی بهربوویه مه، نای و چهنگ
هاقتین و بهری وی نه مال کهبفی.. و ئەو ژێ رهقی و چوو.

(۷۸)

صهبا هات گول ددانه مهیشهخوارا
ئهقیندار هات و مهی کر جامی یارا
کهسادهک دا عهتارا سونبوله تهر
پژانده وی نیرگزی خوینا شیارا

بایی صهبایی یی رحهت دهما هاتی گهلهک رهنگین گولان ب سهر سهری وان
کهسان دا کرن یین مهیی دنۆشن، و خۆشتقی دهمی هاتی جامین ئەقینداران تژی
مهی کرن، و سونبولین دلبهری یین تهر (کینایهته بو کهزی و بسکان) ئەوین بو
دلی دبنه دهزمان، بازارا عهتاران ئەوین دهزمانکان دفرۆشن هیلا بی رهواج، و
چاقتین دلبهری یین نیرگزی و مهست خوینا هشیار و عهقلداران پژانده.

(۷۹)

ل دلگهرمی دهما باران دباری
ل خانى وی پهنايه خوځهشارى
ب خوځى وهردهکى چهنگى خو دا بهر
ژ ئافى کورحا وى دايه بارى

دهمى ل مروځى دلگهرم (مهخسه د پى نهوه يى ب دنيايى څه مژويل) باران
دبارى، نهو ژ بهر درهځى و دچوو د خانى څه و خوځه دشارت، يهعنى: يى ناماده
نهو وى کهره مې وهرگرت، بهلى نهو وهردهکا قهر و بهايى ئافى دزانت هنگى
چهنگين خوځه دکرن و دچوو خو ددا بهر بارانى، ژ بهر کو خودى رحا وى ژ ئافى
دايه.

(۸۰)

چ روزه نهځرو کو روزه دوتايه
ل مه ئيرو ژ روزه دى جودايه
ژ بو خه لکى ژ چه رخن گازيبهک تى
ددهت مژده.. کو روزه روزه نهوايه

نهځرو چ روزه کا عه جيبه، کو روزه تيدا ل بهر چاځين مه دونه: نهو روزه
ل عهسمانى و روزه ديمى خوځتځيبيى مه، نهځروکه ژ بهر ځى کارى عه جيب کو
خوځتځى ديمى خو نيشا مه داي، روزه کا جودايه ژ همر روزه کا دى يا ههبت، دهنک
و گازيبهک ژ چه رخوا فهلهکى بو خه لکى عهردى دئيت، و دبيژتتى: مزگينيا
خوځيبيى ل ههوه بت، نهځرو روزه ههويه، يا عهر د تيدا بو ههوه روهنتر لى هاتى.

(۸۱)

م کر تهوبه کو هندی جان ههبت من
نهچم کهچره و چو جا بو پریهکا دن
بهلی ههر جارهکا زفریم چهپ و راست
چهپ و راست یار ل بهر چاقتی م تیتن

من تهوبه کر و گوژ: هندی رح د لهشی من دا بمینت، نهز ژ سهر قی پریکی
لانادهم، و خوار ناچمه چو پریکهکا دی، بهلی ههر جارهکا نهز ل راست و چهپین خو
زفریم، نهز دبینم نهو تشت لی ههنه یین من ب نک خو شه دکیشن، کانی چاوا
خوشتقی یاری خو دکیشت.

(۸۲)

شهمالا کول قی خانی مه ههی کا؟
ل بهر چاقت بوو، نهه نهو یا د دل دا
خدیالا وی چ خوش پروونشته ناف دل
نهچوویه نهو ژ دل، نه.. ههر ل دل ما

کانی نهو شهمالکا د قی خانی دا ههی، یا کو بو مه هاتییه دانان دا شهقین
مه روهن بکهت؟ نهو بهری نوکه ل بهر چاقتین مه بوو، بهلی نوکه پشتی نهو چووی
نهو یا د دلی مه دا ناکنجی بووی، خهیال و سووردهتی وی چند خوش د دلی مه
دا روینشتییه و ژنی دهرناکهقت، و نهگهر نهو ب لهشی خو شه چووبت ژنی نهو
ب رامان و خهیالا خو شه نهچوویه و ههر یا د دلی مه دا.

(۸۳)

مهها نه ل ژیر و نه ل ژوره ئهړی کا؟
رحا نه ل نک مه نه ل دووره ئهړی کا؟
نه‌بیژه یا ل څیرئ یان ل ویرئ
جهانه.. و یی نه‌بت کوره ئهړی کا؟

ئهړی ئه وهیقا گهش یا کو نه ل نرمیی و نه ل بلندییته کانییه؟ ئهړی ئه وه
رحا نه ل نک مه و نه دوور ژ مه کانییه ل کیقه‌یه؟ نه‌بیژه من: ئه ول څیرئ یان
ل ویرا هه‌یه، نه.. ئه وه جیهان هه‌مییه، به‌لی پا کا ئه وه که‌سی کوره نه‌بت و څی
چهندي ناشکرا ببینت؟

(۸۴)

چهوا خه‌م تی؟ هه‌نه خه‌مگین نزانن
هه‌نه دلشاد، و هه‌م دووری خودانن
هه‌نه پر بیخه‌به‌ردی چن چه‌پ و راست
هه‌نه دی بین (من) و (مه) و نه‌زانن!

هندهک کهس هه‌نه دخه‌مگینن، به‌لی نزانن کانی بوچی و چاوا خه‌م دگه‌ته
وان، و هندهک کهس هه‌نه ددلشاد و که‌یفخو‌شن، و ئه وه دویرن ژ ژیده‌ری خو‌شیی
و که‌یفی کو خودییه، و گه‌لهک کهس هه‌نه بو لایی راستی دچن، و گه‌لهک کهس
هه‌نه بو لایی چه‌پ دچن، و ئه وه ژ چه‌پ و راستی دبیخه‌به‌رن، و هندهک هه‌نه یین
د ئاخفتنن خو‌دا گه‌لهک جارن دبیژن: (من) و (مه)، و ئه وه بو خو (من) و
(مه) ژیک جودا ناکهن!

(۸۵)

هلۆن رابوو خودان عزز و سه عادهت
هلۆن رابوو ژ سهر عشقی غه رامهت
هلۆن رابوو خودانی بهژن و بالی
هلۆن ئهفرۆکه ل مه رابوو قیامهت

گهلی دۆست و ههفالان! هلۆن خودانی سهرفه رازی و کهیفخۆشییی رابوو قه
(کو خوشتییی مهیه)، هلۆن ژ سهر عشقی خه رامهت نه ما، یه عنی: عاشق هاتنه
نازاد کرن ژ دانا باجی، هلۆن خودانی بهژن و بالی رابوو و هاته بهر چاقتین مه،
هلۆن ئهفرۆکه ژ بهر رابوون و هاتنا وی عهرد هژیا دی بیژی قیامهت ل مه رابوو!

(۸۶)

سویاری غهیی بۆری و دا غوباره
غوباره هیژ وه لهو بۆری سواره
نه سهحکه راست و چهپ سهحکه بهرا خو
زه لامی چووی بهقائی و تۆز ل واره

سویاری غهیی، ئه مرققی خودایی یی بۆ مه هاتییه هنارتن، بۆری و چوو
بهلی ئه و غوبارا وی ل دویف خو راکری هیشتا نه چوویه، غوبارا وی هیشتا یا
مای، ههر چهنده ئه و ب خو یی چووی ژ، یه عنی: کارلیکنا وی پشتی وی
مایه، تو سهح نه که لایی راستی و لایی چهپی، نه.. سهحکه بهراهییا خو، دا
راستییی بیینی، ئه و زه لام یی چوویه جیهانا ههرمان و نه مرییی بهلی تۆزا وی
(شوبنوارین وی) ل قتیری مایه.

(۸۷)

دگوتن شهش جهت نوورا خودايه
ههواره خهلكي ئهه نوورا چهوايه؟
بياني راست و چهپ سهكر ل ويري
دگوتن: ئهف نهظهر هؤ نارهوايه

دگوتن: ههر شهش جيههتتين دنيايي ژ نوورا خودي گهشبووينه، و خهلكي
ههوار و گازيبه: ئهري ئهه نوور ب خو چيبه؟ كهسي بياني و نهزان ب قي گوتني
راست و چهپ بهري خو ددا مهسلي، بهلي وان (بيين زانا) گوتني: ئهف بهريخودانا
هؤسا و يا ب قي رهنگي ل راست و چهپي يا دورست و رهوا نينه، دقيت تو
بهرانبهه خو و بي لادان بهري خو بدهي.

(۸۸)

خراب و باشي وهك رۆژينه ههردو
سوبه دي ئيت خرابيبي نهكه تو
رهوا نينه د عشقي دا خيانهت
ل ريكي راست ئه دي چم خوار نهچه تو

خرابي و باشي ههردو وهكي رۆژي دروهن و ئاشكهرايه و كهس تيدا ناكهفته
گوماني، و مادهم سوباهي دي ئيت، و جزايي ههر تشتهكي تيدا دي ئيتهدان، تو
خرابيبي نهكه، د مهزهبي عشقي دا خيانهت تشتهكي رهوا نينه و بي خرابه، و ئهز
ل سههري ريكي راست دي چم، قيچا توژي وهكي من بكه، و خو خوار نهكه.

(۸۹)

چما عشقا تەيە ھەكىم و ئوستاد؟
ئەئينا تە لەطيفە ئەصل و بنياد؟
ئەگەر عشقا نەخۆشە بۆ دسوژم؟
ئەگەر يا خۆشە ئەو بۆچيپە فرياد؟

بۆچى عشقا تە ھندە عەقلى و شارەزايىي ددەت، دى بېژى ئەو سەيدايەكى
ھەكىم و شارەزايە؟ بۆچى بناخە و بنياتى ئەئينا تە ھندە يى نازكە؟ ئەگەر عشق
تشتەكى نەخۆشە پا بۆچى ئەز ژ بەر خۆشيبا وئ دسوژم؟ و ئەگەر ئەو تشتەكى
خۆشە پا بۆچى ژ بەر وئ ھندە قېژى و ھەوار ژ من دەردكەفن؟

(۹۰)

چ دۆكىلە دلى سۆتن نەبت گەر؟
چ بېپنە گەر نەسۆژت عوود سەراسەر؟
چ بوون و ھەم نەبوونە عاشقى ھەي؟
چما پەروانە سۆت و كەيفە وئ ھەر؟

ئەگەر چو سۆتن دلى دا نەبن، پا ئەفە چ دۆكىلە ژ سنگى دەردكەفت؟ ئەگەر
داركى بخوورئ نەئيتە سۆتن پا ئەفە چ بېپنە دئيت؟ عاشقەكى وەكى من ئەفە
چ بوون و نەبوونە وى ھەي؟ و بۆچى بەلاتينك ب شەمالى دسوژت و وئ كەيف
ب قى چەندى دئيت؟

(۹۱)

ئەزى دىنم، ژ دىنى خەو خەطايە
ئەوئ دىن ما چ زانت خەو چەوايە
خودا قەت نانفت يى پاكە ئەو ژئ
ئەوئ دىن بت ژ بو وى خەو نەمايە!

ئەز ژ بەر عشقا حەقىقى يى دىن و شەيدامە، و ئەوئ وەكى من بت خەو بو
وى چى نابت و خەلەتییە، چونكى دىنى عشقى نزانن كانى خەو چيیە و چاوايە،
خودا كو مەحبوبى مە يى حەقىقىيە چو جاران نانفت، و ئەوئ ئەقىندارى وى بت
دقت ئەو ژئ نەنفت، چونكى خەو بو وى نابت.

(۹۲)

ل هنداڤ شەككرى مېش تېن ب غەوگا
ب وانا شەككرى نېنە چو پەروا
ئەوى طەيرى كو دادا سەر چيایی
ژ بو وى زېدەھى يا كېمى ما دا؟

جەھكى ئەگەر شەكر لى ھەبت، مېش ب بقېن و قەرەبالغ قە تېن و داددەنە
سەر، بەلى شەككرى چو منەت ب وان نېنە، و ئەو چويى ژ شرىنييا شەككرى كېم
ناكەن، و بەرى خۆ بدە وى طەيرى ئەوئ دئيت و داددەتە سەر چيایەكى بلند و
مەزن، دەمى ئەو دئيت و دچت ئەرى ئەو تىشتەكى ژ مەزنييا چيایی كېم يان زېدە
دكەت؟

(۹۳)

جهت لى بى خەم و جەنگ و جەفايە
نقۆبى بۆ مە دەريا مە وەفايە
ئەگەر راستبىژى بۆ تەينە.. ئەگەر نە
چەپى تە راست ل بەر چاڭى مە مايە

ئەى خوشتقىيى مە، ژ بەر دلرەقىيا تە د دەر حەقى مە دا، ھەر جەھەكى تو
لى بى خەم و جەنگ و جەفا ل وىرى دى ھەبن، بەلى ئەگەر تو بىيى د دەريايا مە
دا نقۆبى ژى، دى بىنى دەريايا مە ھەمى وەفايە، ئەگەر تو د گەل مە كەسەكى
راستگۆبى ئەم ب ھەمى قە دى بۆ تە بىن، و ئەگەر تو بى راستگۆ نەبى ژى چەپى
تە (خوارىيا تە) دى ل بەر مە راستى بت.

(۹۴)

ئەوى نارى كو سادە يى تو خوارى
دەلالتر بوو ژ سەد نەخش و نگارى
ژ نارى شەھوتى كو صاف و سادە
تو سەحكى چەند نگاردى كەڭنە كارى

ئەو ئاگرى سادە (مەخسەد پى عشقا حەقىقىيە ئەوا بى وىنە) يى تو خوارى،
تازەتر و دەلالترە ژ سەد نەخش و نىگارتن جوان و دەلال، و ئاگرى خوشى و
شەھوتى ئەوى صافى و سادە تو باش سەحكى چەند نەخش و نىگارتن جوان ژى
دەردكەڭن؟!

(۹۵)

جهتی دل لئی ههبت مه دلبره ئه
جهتی بهرقی قهدا مه گوهه ره ئه
ههچی زیړی (ئهلهستو) ئو (بهلا) لئی
ل کیشه بت ل مه زیړی زهره ئه

ههچی جهتی دل لئی ههبت، ئه جه ل بهر مه یی خوشتییه، و ههچی جهتی
بهرقا جوانییا لئی قهدا، ئه جه ل بهر مه گوهه ره کا ب قهدر و بهایه، و ههچی
زیړی مۆرا (ألست) و (بلی) یی ل سهر ههبت، ئه زیړ ل بهر مه زیړه کی زهر و
صافییه.. و مهخسه د ب مۆرا (ألست و بلی) یی قیانا ئه زه لیبه ل وی رۆژا خودی
گوتیبه مروغان: (ألست برکم قالوا بلی) دهمی مروغان مه جوو بی خو یی حه قیقی
تیدا نیاسی.

(۹۶)

ب ئه ندازی عشق نه هات سهری مه
عهجه ب کو بار مه زنتر بوو ژ کهری مه
جهتی حوسنا جه مالا دلبره لئی
نه ئه.. هیتزایه بو مه دلبره لئی مه

ئو عشقا کهفتیبه سهری مه ژ قایدا مه نه بوو، ژ مه مه زنتر بوو لهو ئه
سهوداسهر کرین، و ئهغه چهند تشته کی عهجه ب کو ئه باری ل کهری مه هاتییه کرن
ژ تاقه تا وی زیده تر بوو! و ههر جهه کی حوسنا جه مالا مه جوو بی مه لئی ههبت ئه
قهست دکهینی نه چونکی ئه هیتزای وی حوسنیینه، بهلکی چونکی ئه هیتزای
مهیه!

(۹۷)

ئەوئ بۆ مەجلىسا مە حوسن و زىنەت
ژ ڤيئري چوو. نزانم كيشه دوير كهت
بهژن سهرو بلنده قامهتا وى
كو ئەو رابوو. ل من رابوو قيامهت

ئەو مەحبوبىي هەمى گاڤان مەجلىس و ديوانا مە ب هەبوونا وى يا خوش و
ب رهوش، ژ ڤيئري چوو و ژ دەستى مە دەرکەفت. ئەز نزانم ئەو كيشه چوويه و
بوچى ژ مە دوير كهفتييه، بهژنا وى وهكى دارا كاژى يا راست و بلند بوو، گاڤا
ئەو رابووى و ژ بهر چاڤتين مە چووى، قيامهت ل مە رابوو!

(۹۸)

دلئ وه دابوو تەممووزئ حەرارهت
ژ سهرما وه زڤستان ساريبي ددهت
ب سهد چهنگا گهرم سر ناگههيتن
غوبارا وئ جهاننا تۆز وه لئ كهت

دلئ ههوه يئ ژ ئەڤيني گهرم حەرارهت و گهرمى دابوو مەها تيرمههئ يا
شاريبي، و ئەو سهرمايا دژوار يا زڤستان ددهت ژ سهرمايا ههويه، دهمئ هوين
ساريبي د دەر حەقا مە دا ب كاردئينن، گهرم و سهرمايئ ئەگەر سهد چهنگ و پهپ
پيشه ههبن ژى و پئ بفرن، ئەو نهشئن بگههنه تۆزا وئ جيھانا گهرم و سار يا تۆزا
ههوه لئ كهفتى!

(۹۹)

ژ مه چاڤا فهلهک چهند کريه بينا
د دهستی حق ده ئهو گوپاله مينا
چ زهرا ههی نهگهر بته نههنگهک
دبن وهک ماسیيا کهفتیيه دهريا

ئهف فهلهکا هنده بهرفرهه يا کو چاڤين مه دبنت و قهتره دکهت، ب هه می مهزنی و بهرفرههيا خو قه ئهو د دهستی خودایي حق دا وهکی گوپالهکیيه، و ههر دندهکا ل قی عالهمی هه ی یا کو ب چاڤ نهئیتته دیتن، نهگهر هندی نههنگهکی مهزن بیت ژی، ئهو دئ وهکی ماسیيهکا بچوبک لی ئیت دهمی دکهفته ناف دهريايهکا مهزن.

(۱۰۰)

نهبيتن دهف مه نهیشهککهر دبت دهف
شهرا با عاشقی ئاخر مه تی کف
قوبادی صهفشکین تیتته صهفا من
سلیمان دئ ژ بو مه بیتته ئاصهف

نهگهر دهف مه نهبت ژی، نهیشهککهر دئ بو مه بته دهف، و دووماهیي شهرا با عاشقی ههر دئ ئیتته دلپي مه دا، قههرهمانهکی وهکی قوبادی یی پیزا نهيار و دوژمنان دشکینت دئ ئیتته صهفا مه و خو دته بن چهنگی مه، و مهلکهکی وهکی سولهیمانی مهزن، دئ بو مه بته وهزیرهکی وهکی ئاصفی!

(۱۰۱)

سها ته جهنشین و خانیه من
زولف بهندا دلّی دیوانه‌یه من
هه‌نه په‌روان و مۆم ل ههر جهی بهس
نه وهک وی مۆمه‌یا په‌روانه‌یه من

ئهی خۆشتقی! ل بهر سببه‌را ته خانی و جهی روینشتنا منه، زولفا ته ئهو قه‌یده یا دلّی منی شه‌یدا پی دئیتته گرتن، په‌روانه و شه‌مال ل ههر جهه‌کی هه‌نه، به‌لی ئهو نه وه‌کی وی مۆمینه یا کو بۆ من په‌روانه ب خۆیه. و مۆم کینایه‌ته بۆ مه‌عشووقی، و په‌روانه بۆ عاشقی. مه‌عنا: من مه‌عشووق و عاشق هه‌ردو ئیکن، و نه دژیکجودانه!

(۱۰۲)

چ رۆژا ته بیینم ئه‌ینییه مه
ل بهر ظللی ته ههر رۆ خۆشییه مه
ل مه‌چهرخ و هزارین دی ب کین بئین
کو عشقا یار د دل بت خه‌م چیه مه؟

ههر رۆژه‌کا ئه‌ز ته تیدا بیینم، ئهو رۆژ ل بهر مه دئ رۆژه‌کا پیروژ بت وه‌کی رۆژا ئه‌ینییه، و ل بهر سببه‌را ته ههر رۆژ رۆژین خۆشییه‌نه ل بهر مه، و ئه‌گه‌ر چهرخ و فه‌له‌ک و هزار چهرخین دی بئین وه‌کی وی د گه‌ل مه ب کین بئین و ته ژ بهر چاقین مه بیهن ژی، ئهو بۆ مه خه‌م نینه هندی عشقا ته -ئهی یار- د دلّی مه دا بت.

(۱۰۳)

بهلئ، دهست و پی و چاڤین تهنه دو
ئهما یار ته د دل دو بن ئەفه نۆ!
خودا مهعبوده ئەلحق یار بههانه
نهکه دو دا نهبی فهلله و جوھی تو

بهلئ.. راسته ته دو دهست و دو پی و دو چاڤ ههنه، بهلئ ئەفه هندی
ناگههینت کو دڤیت د دلئ ته دا دو یار ژئ ههبن، نه.. ته دلهکی ههئ دڤیت یار
ژئ ته ئیک بت، و خودایئ مهزن مهعبود و مهحبووی حهقه و ئەو ئیکه، و ئەف
یار و مهحبوویین مهجازی ههمی ههچهن ئەم بۆ خو دگرین، ڤیجا هشیار بی، وه
نهبت ته دو یار ههبن، ئەگه نه.. تو دئ وهکی فهلله و جوھیان لی ئی ئهوین
عیسا و عوزهیر کرینه شریک بۆ خودئ د ڤیانئ دا.

(۱۰۴)

شهفا ئیشهف رح و جانی شهفایه
جهئ هیقی و مراد و حاجهتایه
شهفا ئینعام و بهخشین و عطایئ
شهفا بهس یئ موناجاتئ خودایه

ئەف شهفه کو شهفا و بصالیه، رح و جانه بۆ ههمی شهڤین سالی، شهفهکه
جهئ هندیه کو هیقی و مراد و ههوجهی تیدا بۆ مه بقهتییین، شهفا قهنجی و
دان و کهرمیه، ئەو شهفه یا کو دڤیت بهس مرۆف موناجاتا خودئ تیدا بکهت،
چونکی خوشتقیی عهطابهخش ههه رهوه.

(۱۰۵)

حهتا عه‌رشى ژ عشقى ئاهه واصل
ژ شهوقا روى د سنگى دايه غولغول
رحى جهوزى مهيا وى دايه دهست خو
زولف زنجيره كهتیه گهردهنا دل

ژ بهر عشقى ئاه و نالین هند بلندبووینه ههتا كو گه‌هشتینه بهر عه‌رشى، و
ژ بهر شهوقا رويی گهش دنگ و دۆره‌كى مه‌زن د سنگى دا هه‌یه. رحى جه‌وزه و
گۆسكى مه‌یا عشقى یی دايه دهستى خو و راکرى و ئه‌و وى به‌لاڤ دكهت، و زولفا
مه‌حبوبى یا بوویه ئه‌و زنجیر یا كو دلى دئىخته قه‌یدین خو.

(۱۰۶)

وهكى هه‌یقى دلى ئیشه‌ڤ طه‌له‌ب بوو
شه‌یهى زوه‌ره‌یى یارى طه‌ره‌ب بوو
ژ بهر لیڤا ئه‌وى رح هاته لیڤى
توه‌ش به! بهس خودى زانى چ شهب بوو

ئه‌ڤ شه‌ڤه، ده‌مى ئه‌م گه‌هشتینه یارى خو، دلى مه‌ وهكى هه‌یقى راناوه‌ستت،
و خو ده‌لاڤیت و ب نك وى قه‌ دچت، و ئه‌و وهكى ستیرا زوه‌ره‌یى لی هاتیه، كو
نیشانا كه‌یفیه، و به‌رى رحا مه‌ بگه‌هته لیڤا وى، نیزیك بو رحا مه‌ بگه‌هته
لیڤین مه‌ (حه‌فكا مه‌) و ده‌رکه‌ڤت.. قیجا هه‌ما هس به و خو بی دنگ بکه،
بهس خودى دزانت كانى ئه‌و چ شه‌ڤ بوو!

(۱۰۷)

مرن کا ئہی لہشیٰ کو ہدی تہ ئہف جان
کوفر نینہ ہہبت ئہف ڀہنگہ ئیمان
وہلہو خہستہ کری ئان ژن صفاتان
بہلیٰ ہیممہت بلندی وہک زہلامان

ئہی لہشیٰ تہ ئہف ڀہنگہ رحہ ہہی، تہ کانئ مرن؟ تو نامری.. و ئہو کوفرا
ب فی ڀہنگی ئیمان و باوہری تیدا ہہبت، ئہو نہ کوفرہ، و ہہر چہندہ ئان کہسین
صفہت ژن ب فی کاریٰ خوؔ تو نہ خوؔش و خہستہ کری ژئی، بہلیٰ خہم ناکہت، تو
خودان ہیممہتہکا بلندی، و سالوؔخہتین تہ یین زہلامانہ.

(۱۰۸)

نہکہ ہزریٰ کو کوشتم دہور و دہوران
ئہزم کوشتی ب چہشمیٰ ئابیٰ حہیوان
عہجہب نینہ نہیار جانی نہہیلت
عہجہب ئہو بوو کو کوشتم جانی جانان

توقہت ہزریٰ نہکہ کو زہمانی و دہور و دہوانئ ئہز کوشتیمہ، نہخیر.. ئہز
ب وی چاقی ییٰ ہاتیمہ کوشتن ییٰ کو ئاؔا حہیاتئ تیدا، کو چاقئ یاریٰ منہ، و
ئہگہر نہیارہک بیت و رحا مرؤقی بکوژت و نہہیلت، ئہقہ تشتہکئ عہجیب نینہ،
بہلیٰ یا عہجیب ئہوہ ئہف چہندہ د گہل من چیبوو، دہمیٰ جانیٰ جانان (کو دلہبرہ)
ئہز کوشتیم و رح ژ من ستاندی.

(۱۰۹)

ژ چاځی خوین و خهم بۆ وی قهرینه
خهوی داخواز نهکه وی خهم چو نینه
نهزانی عشقی هزره کو نیهایهت
ئهوی یا ههی ئوئهو گۆتن وه نینه!

تو خهوی ژ وی چاځی نهخوازه بی ههمی گاځان خوین و خهم (پۆندک) بۆ وی
ههڤال بت؛ چونکی ئهوی خه و نفستن چو جارن نابت. نهزانی عشقی هزر دکهت
ئهقی چهندهی (نهنفتنا عاشقی) دویماهی بۆ ههیه، بهلی ئه و ژ نهزانی خۆقی
هزری دکهت، چونکی ئهف گۆتنه وه نینه.

(۱۱۰)

خه یالا دل بهری ئیشهف وه کوهات
قیبا بۆ دل د لهش دا دانه بنیات
دهما دل دیت چ زوی خه نجهر کشانندی
ته زهند و بازۆ خوش بن ههردهم و کات

ئهف شهفه دهمی خه یال و سوورهتی دل بهری هاتییه نک مه، وی ههزکر
جههکی بۆ دلی د لهشی من دا بدانت، دهمی ئه و گه هشتیه دلی مه ههر زوی وی
خه نجهرک ل دلی دا، ههر وهکی وی گۆتییه: تو ب کیر مه نایی! ئینا ژ بهر وی
کاری وی کری من گۆتی: وهی زهند و باسکین ته دخۆش بن!

(۱۱۱)

وهكى دىتم ئهوى لىكدان قه دو دهست
دگۆ: تهوبه شكاند و زقپرى بوو مهست
وهكى شيشييه تهوبا مه ههميشه
ب زهحمهت چى دبت ئوزوى ته دى شكهست

دهمى دلبهرى دىتى جارەكا دى ئەز بوومه مهست و سهرخوشى عشقى، وئ
ههردو دهستين خو لىكدانه قه، و گۆت: ديسا تهوبا خو شكاند و ل مهى زقپرى و
مهسهتبوو! من گۆت: تهوبا مه ههمى گاغان وهكى شيشييه، گهلهك ب زهحمهت
ئهو دئيته چىكرن، بهلى ب ساناھى و زوى دئيته شكاندن!

(۱۱۲)

چ فىلا بوئەئينا ته م كر. چوو
خه ما بى ته كو خوارى من ژ خو بوو
ژ بو دهردى ته دهرمانهك نه دى من
كيبه دى دت برينى چارهيا خو؟

ههچى فهند و فىلا من پىخه مهت ئەئينا ته كرى چوو و چو فايده نه دا من، و
ههچى خه م و نهخوشىيا دوپر ژ ته گههشتييه من يا ژ خو بوو، چو مفا تپيدا نه بوو.
و هندی ئەز ل دهرمانهكى گهريام بو وى دهردى بى ته دايه من، من ئەو نه دىت، و
وهسا دياره كو ئەف برينه يا بى چاره و دهرمانه، لهو كهسهك نينه بشيت چارهيهكى
بدهتى.

(۱۱۳)

ئەوئ تەوئا دلئ وئ كرىه ئاسن
ل وئ چاڭ گەشكرن ئەز دامه كوشتن
شكهستيمه وهكى زولفا ته گەرچ
ئە دئ كهم يا كرى تەوئئ ژ بو من

ئەوئ تەوئا دلئ وئ -د دەر حەقا مە دا- وهكى ئاسنى رەقكرى، هەر وئ
(تەوئئ) چاڭئ وئ گەش و روھنكرن، حەتا ئەز ب دەستئ وئ دايمه كوشتن! و
ئەگەر چ ئەز وهكى زولفا ته يا پەريشان يئ شكهستيمه ژئ، بەلئ ئەز دئ وئ كهم
يا تەوئئ د گەل من كرى، دەمئ ئەز ب دەستئ ته دايمه كوشتن. يەئنى: ئەز
ب خۆ دئ خۆ كوژم!

(۱۱۴)

رحا من روو كره جانئ جهانئ
وهكى قيبئلئ بەر و رووئئ خوه دانئ
خودانئ عەرشئ هۆ طبعەت ب من دا
كو وئ ئەڤ چەندە حەزكره لەوانئ

رحا من بەرئ خۆ دا جانئ جيهانئ، كو خۆشتئيئ مەيه، وهكى قيبئلئ رحا
مە ئەو بو خۆ كره رووگەھ و بەر و رووئئ خۆ دانە وئ. خودانئ عەرشئ بلند ئەڤ
طبعەتە يئ دايمه من، وئ ئەڤ چەندە حەزكريبه و قيانا وئ ئيخستيه دلئ من،
لەو من ئەو كرى يا من كرى. مەئنا: ئەز د قيانا خۆ داب و وئ يئ ب خۆ نەبووم،
و ئەو تەشتەك بوو ل سەر من هاتيبه نقيسين.

(۱۱۵)

کو جانی شه‌ریه‌تا ژ فی لای شه‌خواری
ژ دۆبا باغی پروزیبای شه‌خواری
دگۆتی باغی: خوینا وی شه‌خۆ تو
وه‌کی خوینا مه وی هیتلای شه‌خواری

ده‌ما کو جانی مه شه‌ریه‌تا ئەئینی ژ فی لای شه (کو لای شه مه‌حبووبییه)
شه‌خواری، و پی مه‌ستیووی، و ژ دۆبا باغی وی یاری شه‌خواری پی پرویه‌کی تازه و
جوان هه‌ی، وی باغی گۆته پرویی وی: تو ژی خوینا وی شه‌خۆ کانی چاوا وی
خوینا مه (مه‌یا مه یا سوور) شه‌خوارییه.

(۱۱۶)

بیانی بوو ژ مه یاری رح و جان
نه‌ما دین بوو مه ئەوعه‌قلی کو ده‌رمان
ئهمیر گه‌نجا ددانن کافلا.. لی
ژ به‌ر گه‌نجی مه کافل بوویه ویران

یاری مه ئەوئ وه‌کی رح و جانی بو مه هه‌قال، وه‌کی کهسه‌کی بیانی نوکه
ژ مه دویر کهفت، له‌و ئەو عه‌قلی مه هه‌ی پی کو وه‌کی دختۆر و ده‌رمانی بو مه،
نوکه دین بوو و بو مه نه‌ما. عه‌ده‌ت ئەوه میر و مه‌زن گه‌نجینه‌یین خۆ دبه‌ن د ناڤ
کافلان دا شه‌دشپین، به‌لی کافلی مه (مه‌خسه‌د پی دله) هنگی ویران بوو ده‌می مه
گه‌نجینه‌یا خۆ (فیانا یاری خۆ) تیدا هه‌لگرتی!

(۱۱۷)

ژ بۆ سررا شهفه رېبهر، ههړئ تو
کو وندایه و چو غهیرا چاڅ نه لی بوو
خهوئ چاڅ گرته و عشقه پری دل
حهتا صوبحی خوهی فەرمانی یارو!

ژ بۆ دیتنا سرر و نهینییان شهفه بۆ ته رېبهر، لهو توقهست بکه شهقی، و
وی وهک ههقال بۆ خو بزانه، ژ بهر کو ئهو یا وندایه و چاڅی ئهغیاران قی ناکهڅن،
ل شهقی چاڅین خهلکی ژ خهوی تژی دبن و دئینه گرتن، و دلئ مه تژی عشق
دبت، لهو ئهه قهستا یاری دکهین، و دبیتزینی: ئه ی یار، ههتا سپیده دههلیت ئهمر
و فهمان بین تهنه!

(۱۱۸)

د باغی گهر ههبن مه سهرو و گولزار
ئهون عهکسا قهد و پروویی ته دلدار
ب وی ئهلاهی باوهری ته پی هه
ژ مه ئیرو رههک قهت نینه هشیار

ئهگهر د باغی مه دا دارین وهکی سهرویی دبلند و گولزارین ب خهمل ههبن
ژی، ئهو رهنگههانا بهژن و پرویی دلدارئ مهنه، و ئهز ب ناڅی خودئ یی ته
باوهری پی هه ی سویند دخوم کو رههکا ب تنئ ژئ د لهشی مه دا ژ بهر عشقا ته
ئهقرۆ نهمایه هشیار، بهلکی ئهوه هه می دمهست و بهنجکرینه!

(۱۱۹)

ئەزم كۆھ و سەدایى گۆتئا یار
ئەزم نەقش و نەقشبەندە م دلدار
وھكى قفلا كو دەنگى وئ ژ مفتى
تە ھزرە قەى ژ من ھاتییە گۆتار

ئەز وھكى وى چىاييمە يى دەنگ لى دئيتتە قەدان، و ئەو دەنگى ل نك من
قەددەت گۆتئا خوشتقىيە، يەنى: ئەو گۆتئا ئەز دىيژم ھەر ئەو گۆتتە يا خوشتقى
دىيژت. ئەز نەقشم و نەقشبەندى من (ئەوى ئەز نەقشكرىم) دلدار ب خۆيە، مەتەلا
من وھكى مەتەلا وئ قفلىيە يا دەنگى كلىلى ژئ دئيت، تو ھزر دكەى ئەو دەنگى
ژ من دئيت دەنگى منە؟ نەخىر! ئەو دەنگى خوشتقىيە كانى چاوا دەنگى قفلى
دەنگى كلىيە.

(۱۲۰)

مەھا عىدە و خەلك زىر و زىەر بوو
كو داسەحكەت چ يى صاحب نەظەر بوو
چ دەنگە تى ژ طەبلا ب شەر و شور
طەبل لىدا، كو ئەو سەيدا يى كەر بوو

ئەف مەھە مەھا جەژئىيە، و خەلك ھەمى ناحەويين، ئەو ل ژىر و ژورن، و
دئىن و دچن، دا كو ھەچىيى خودان دىتن بت سەح بكەت، ئەقە چ دەنگە ژ وئ
دھۆلى دئيت يا كو قەرەبالغ و شەر و شور ژئ دپەشت؟ ئەوا دھۆل لىدا و دەنگى
وئ بلند كر؛ چونكى سەيدا يى كەرە و دەنگ ناچنى!

(۱۲۱)

خراپتر بوو ژ گوتی خەم تە ئەى جان
جەگەر سۆت و لەش، و ڕەنج بو دلى دان
چ تشتى هەى ب خوارنى كىم دبت.. لى
ژ تە خەم چەند مە خوارن زىدەتر مان

ئەى رح و جانى من! خەما تە خراپتر بوو ژ وى گوتنى يا مە گوتى، ئەوى
خەمى جەگەر و لەشى مە سۆت، و ڕەنج و زەحمەت دا دلى، هەچى تشتى هەى
دەمى مروف ژى دخۆت كىم دبت، ب تنى خەمىن تە نەبن، چەند ئەز ژ وان بخۆم،
ئەو زىدەتر لى دئىن!

(۱۲۲)

ئەوى هېژاىى بار قەند و شەكەر بوو
ژ قەندا خو ژ مەستى بىخەبەر بوو
م گوتى: بارەكى ژ قەندى.. دگۆ: نە
نەزانى وى كو ئەو (نە) نەيشەكەر بوو

ئەوى خۆشتىبى هېژا بارى وى يى تى قەند و شەكەر بوو، بەلى ژ بەر
مەستىبى وى ئاگەھ ژ شىنبىيا خو نەبوو، و يى ژى بىخەبەر بوو، من گوتى: كانى
بارەكى ژ وى شىنبىيا خو بەدە من، وى گوت: نە.. و وى نەزانى كو ئەو (نەيا)
ژ دەقى دەركەتى ل بەر من وەكى شەكرى بوو.

(۱۲۳)

خه‌ما ته دل ژ من بهتر کره ژار
دلّی تهی رهق ژ من بوو زیده بیزار
ته ئەز نه‌هیتلام.. خه‌ما ته ئەز نه‌هیتلام
ژ ته بهتر خه‌ما ته بوو وه‌فادار!

دلّی من چهند یی ژار و ره‌به‌ن بوو، خه‌ما ته ئەو پتر ژار کر، و دلّی ته یی
رهق و بی رحم پتر ژ من بیزار بوو و خو ژ من دا پاش، ته ئەز نه‌هیتلام و تو چووی،
به‌لّی خه‌ما ته ما و ئەز نه‌هیتلام، ب راستی خه‌ما ته وه‌فادارتر بوو ژ ته چونکی
وی ئەز نه‌هیتلام!

(۱۲۴)

ره‌شه رۆژه ئو عه‌وری چاڤ کرن ته‌ر
ئهووی گریه ژ بو کو بگرنژن په‌ر
که‌نین و یاری و له‌عبا طفلان
ژ گریا ده‌یک و ئی‌شا بابییه هه‌ر

رۆژ یا ره‌ش و تژی ته‌نگاڤییه، و عه‌ور یی شوپ بوویه هنداقی مه ، و وی
چاڤین خو ب رۆندکان یین ته‌رکربن، باران یا ژئ دبارت، ئەو عه‌ور قی گرییی
دکه‌ت بو هندئ دا په‌رین گول و کولیلکان گه‌ش ببن و بگرنژن، و که‌نین و یاری و
له‌بیزتنا زارۆکان ئەنجامی گرییا ده‌یکا وانه، و به‌ره‌همی وی زه‌حمه‌تیییه یا بابی
وان هه‌ر دبینت.

(۱۲۵)

ژ چهرخت چاڭ گهلهک خوینرپژترن ته
ژ رمحان تیرئ چاڭان تیژترن ته
سرا بۆ مه ته گۆتی بیژره شه کا
گرانن گوھ مه و ئهو فهرترن ته

چاڭین ته گهلهک ژ چهرخا شەف و پوژان پتر خوینئ درپژن، و ئهو تیرین کو
ژ موژویلانکین چاڭین ته دئینه مه ژ رمین رمبازان تیژترن، ئهو سر و نهینیا کو
ته د گوھئ مه دا گۆتی، کانئ جارەکا دی ب دەنگهکئ بلند بۆ مه بیژره شه، چونکی
ئهو فهرترن تو بۆ مه بیژری.

(۱۲۶)

شههئ ئاخا پیان تاجا سهره وی
فیراقا وی ژ مرنئ زیده من دی
ئهفه روویئ زهره من.. گۆ: ههپه تو
وهکی زیړئ زهره، گلله چیه چی؟!

ئهو شاهئ ئاخا ل بن پیین وی تاجا سهر سهرانه! فیراق و دویرکهفتنا ژ وی
ل بهر من ژ مرنئ زیده تر و نهخوشره، بۆ دیارکرنا نهخویشیا خو ژ بهر فیراقئ، من
گۆتی: بهرئ خو بدئ ئهفه روویئ من ژ بهر قبانا ته زه ربوویه.. وی گۆته من: کانئ
ههپه، روویئ ته وهکی زیړئ ههمی گاڤان یئ زهره، و ئهو ژ نوی زهرنه بوویه، قینجا
ئهفه چ گلله و گازندهنه تو دکهئ!؟

(۱۲۷)

چیٔ ظاہر و باطن خیرہ یان شہر
ئوہ حوکمی حہق و کاری موقہددر
دبیژت من قہدر گاڤا دکہم کار:
ب تہ قہت نینہ ئوہ کاری دبت ہەر

چ تشتی ہہی، ییٔ ناشکہرا بت یان ییٔ قہشارتی، خیر بت یان شہر، ئوہ
حوکمی خوداییٔ حہقہ، و کارہکیٔ موقہددرہ ژ لاییٔ وی قہ، و ہەر جارہکا ئہز کار
و تہدبیرہکیٔ دکہم، قہدر دبیژتہ من: خو زہحمت نہدہ، ئوہ تشتیٔ چیٔ دبت
ب منہ نہ ب تہیہ!

(۱۲۸)

ژ بہزما عشقی تیٔ بریارہکا دی
ئہقیٔ بادئ ہہیہ خہمارہکا دی
چ علمیٔ وان کری حاصل ژ دہرسیٔ
دبت کارہک.. عشق کریارہکا دی

ژ بہزم و ئاہنگا عاشقان بریارہکا دی دئیٔ، جودا ژ ویٔ یا مہجسا زانایان
دہت، و ئہقیٔ مہیا عشقیٔ مہیخانہیہکا دی یا جودا ہہیہ ئوہ لیٔ دئیٔتہدان و
بہلأفکرن، و ہہچیٔ علمیٔ زانایان ژ دہرسیٔ مہدرہسیٔ وەرگریٔ دبتہ کارہک و
تشتہک، و عشق دبتہ کارہکیٔ دی.

(۱۲۹)

ههوهسدارن ب وهصلا ته هزار كهس
حهتا وهصلی بدهی تو چاڤنهرم ئهس
چیئ بوو واصلی ته ئهو رحهت بوو
چیئ نه.. حالی ئهو تیدا بهسه بهس

ب هزاران خهلك سهوداسه رین وهصلا ته نه، و مرادا وان گههشتنا ته یه، و
حهتا تو بریارئ ددهی و ئیک ژ وان بگههینییه خو ئهز وهکی ههر ئیک دی
چاڤه پری بریارا ته مه، و ههچیئ ته ب وهصلی کهره م د گهل کر ئهو گههشته مرادی
و رحهت بوو، و ههچیئ ته ژ خو دویر کر، ئهو حالی نهخوشی ئهو تیدا، کو یی
ژ ته دویره، ئهو بهسی وییه.

(۱۳۰)

دلی کول بهزمی بیرا خۆل ته ئینا
ژ دهستی ساقی جام هاقیت شکینا
ژ ویری ئهو نه هشیار و نه مهست چوو
بهلی ناف دا کو بوویه ئیک ژ دینا

دهما دلی مه ل مهجلس و بهزما طهره بی بیرا خۆل ته ئینایهقه، ئهوی
ژ خه م و قههران دا جاما مهیی ژ دهستی ساقی کیشا و ل عهردی دا و شکاند،
پاشی ژ وئ مهجلسی دهرکهفت و چوو نه یی هشیار و نه یی مهست.. بهلی تشتی
چیبووی ئهو بوو ناف و دهنگین وی د ناف خه لکی دا ب دیناتییی چوون!

(۱۳۱)

کویاری ته د گهل دوژمن بمینه
د گهل وی یاری ئیدی تو نهروینه
نهخو وی هنگځینى کوب ژههره
بکه ژ میشل نک ماری رهځینه

ههچى گاڤا کو ته دیت یاری ته ههقالینیا دوژمنى ته کر، و د گهل وی ما،
ئیدی تو د گهل وی یاری نهروینه خواری؛ چونكى چو خیر د وی دا نابت، و نهو
هنگځینى ژههر د ناڤ دا ههبت، بلا یی شریڼ ژى بت وی نهخو؛ چونكى دى ته
کوژت، و نهو میشا هنگځینى یا دچته نک ماری ژى برهځه و هنگځینى وی نهخو،
چونكى تو نزانى بهلكى هندهك ژههر ژ ماری گهشتبتى!

(۱۳۲)

پییى چوویه گولستانى ب مهستى
نهوى دهستى چنن گول ژى ب دهستى
ل بهر وان مرنى داڤا خو کو دانا
برى نهو دهست و پى هیلا شكهستى

نهو پییی ب مهستى چووی و قهستا گولستانا جهمالى کرى، و نهو دهستى
ب نک گولین وی گولستانى قه دريژ بووی و نهو چنن، گاڤا رۆژا نهجهلا وان
هات و مرنى داځین خو ل بهر قهدان، نهو ههمى فايدى وان ناکهت، نهو دهست دى
ئیتته برین، و نهو پى دى ئیتته شكهستن.

(۱۳۳)

مه رۆژا دايه دهر دؤرا ته دؤران
د گهل ساقى و شهرباب و جام و دهوران
دهما هاتى تهجهللایى ب نَحسان
م جان دا ههر وهكى مووسه بنى عمران

ل وی رۆژا مه قهستا ته کری، و مه ل درهه و بهرین ته دؤر گرتی، و ئەم
ماینه د گهل ساقی و شهرباب و جام و دهوران، هنگی تو هاتی و ژ قهنجییا خو ته
تهجلی کر، و دهما مه تو دیتی ئیکسهه مه جانی خو ژ دهست دا و ئەم کهفتین و
دلگرتی بووین، کا چاوا مووسایى کوپى عیمرانى ل طوورى دلگرتی بوو دهمی ته
خودی بو چیاىی تهجهللا کری.

(۱۳۴)

ل نک ته ئەز نهروونشتم چو گاغان
و بى ته کو بژیم قهت نینه ئیمکان
ژ ژی کارى هه سهرگهردانهمه ئەز
نه کاره.. دهردهکه بو نینه دهرمان

ژ ئیغبالا من یا رهش ئەز گاغهکا ب تنى ژى ل نک ته نهروینشتم، و کو
ئەز بشیم بى ته بژیم، ئەقه قهت نابت، نى ژ ژی کارى عهجیب ئەزى حیهتی و
سهرگهردانم، و ئەقه نه ههما کارهکى ب ساناهیهه.. ئەو دهردهکى بى دهرمانه.

(۱۳۵)

شهقی گهر ته ههیه ب ههیفا خو ئیمان
ته ئەف چوونا ب لەز دئ بیته نوقصان
شهقی روی دا من و هۆسا عوزر خواست
چ کهم ئەز گهر نهبت عشقی چو پایان

من گوته شهقی: ئەگهر ته باوهری ب عشقا مههه ههبت، یهعنی: ئەگهر تو
د عشقا دلبرهرا خو دا یا راستگو بی، ئەف چوونا ته یا ب لەز ئەوا دبتته ئەگهرا
وندابوونا مههه، نیشانا کیماسییا تهیه.. شهقی بهرئ خو دا من و ب ئی رهنگی
عوزرا خو فخر خواست و گوته: ئەگهر عشقی چو دووماهی بو نهبن ما ئەز چ بکهه و
گونهها من چیهه؟

(۱۳۶)

وهلهو بی داوییه ری پاشی گاغان
ژ دووری سهحکرن کاره نههمردان
بکه حاصل حهیاتا دل ژ ئی ری
دخوازیتن حهیاتا جسمی حهیوان

ههر چهنده ئەف رتیا مه، کو رتیا عشقییه، یا بی دووماهییه ژئ، بهلی تو
گافین خو ب نک شه بهافیهه، چونکی راوهستانا د جهـ دا، و سهحکرنا ریکئ ژ
دویر شه کاری مرۆفین نههمرد و ب کیرنههاتییه، وهره قهستا قئ ریکئ بکه و تو
ژیانا دلئ خو پی ب دهست خو بیخه، و بلا خه ما ته ژیانا لهشی نهبت، چونکی
حهیاتا لهشی داخوازا حهیوانانه.

(۱۳۷)

دبیژن: داوییا عشقییه تهسکین
شهر و شورا نهل دئ بیته تهسکین
بهری دستاری یی ژیره رحا مه
بهری ژور بی قهرار فی صوره تی ببین

دبیژن: هر چهنده دهسپیکا عشقی یا تری نهخوشییه، بهلی دووماهییا وی
رحه تی و تهناهییه، دهسپیکا وی خودان ناحهوییت و قهرار فی ناکهفت، بهلی
دووماهییا وی خوجهی و موکمییه.. بهلی نهف چهنده یا وسه نینه، چونکی دلئ
عاشقی وهکی بهری بنی بی دستارییه، و وینه و دیمه تی مهجوبوی بهری سه رییه،
هردهم قهرار فی ناکهفت و وی دهییرت!

(۱۳۸)

ب ته خوشه جهان جان و جهانی
برین خوشه کو دربی تو بدانی
ژ خوناخا کهفا ته کیمیایه
نهخوشی خوشییه گاغا ته ثانی

نهف جیهانه ب ته یا خوشه، چونکی تورحی و توجیهان ههمیی، و نهگر
نهو برینا د لهشی مه دا چی دبت ژ نهجمی وی دربی بت بی تو ددانی، نهو برین
ل بهر دئ یا خوش بت، ژ خو نهو تشتی حهکیمان دگوتی: مهعدنه کیمیای، یی
تشت پی دئینه گوهارتن، هر نهو ناخه یا د دهستی دا، گاغا تو دهستی خو دکیه
ناخی، نهو دبت هه کیمیای.. و هر نهخوشییه که ههبت، نهگر تو بگههینییه مه دی یا
خوش بت.

(۱۳۹)

نهکه هزرى کو عهردى نینه هوشه
وهكى کيفريشکى نهو چاغان دپوشه
کهفنى تاقيت وهكى ديزا کهلاندی
خه لک دا کو بزانت نهو ب جوشه

تو قهت هزر نهکه نهو عهردى نه م ل سهر پشتى دژين يى مری و نهو يى بى
ههست و هوشه، نه.. بهلى نهو وهكى کيفريشکيه چاچين خو دگرت و نهو نهيا
نقستيه، نهف عهرده وهكى وي قازانيه نهوا ناگر ل بن کهل دئيتى، و جار جار
کهفتى ژ خو دهاقيت دا خه لک بزانت کو نهو يا ب کهلين و جوشه، و نهيا سار و
مرييه.

(۱۴۰)

ههچى دهرويشه خوشکاندن ل باله
نهبيژه وي هزر وههم و خه ياله
بلندتر دئ بت ژ کهون و مهکانى
جهى بو تازه روى کو بوويه ماله

هندي مروقى دهرويشه نهو ههرگاف خوشکاندن و تهواضوع يا ل سهر هزرى،
لهوا نهو خو مهزن ناکهت، قيجا تو هزر نهکه نهف تشتى نهو هزرى تيدا دکهت
وههم و خه يال و تشتهکى بى بناخهيه، نه.. نهف مروقى رويى وي تازه و خوشکوک
مالا نهو بو خو ددانت، نهگهر چ د چاچين خه لکى دا يا نرم و بى بها ژى بت، بهلى
ب راستى نهو ژ گهر دوون و جهى ژى بلندتره، چونكى نارمانج ژى ئاخره ته.

(۱۴۱)

کييه يی بۆ سه ماعی ئەو شهرف بوو؟
کييه يی کو نه گهر چوو جه- تلهف بوو؟
نه پینی هات و چوو دا کو بزنان
کوئهف زهوق و سه ماع نه ژنای و دهف بوو

ئەو کييه يی بۆ دیوان و ئاههنگا سه ماعی بوويه شهرف و بلندی؟ ئەو کييه
یی کو نه گهر ژ ناڤ دیوانی ده رکهفت دیوان خراب و بی بها دمینت؟ ئەو ئەو
مه حبووب بوو یی ب نه پینی قه هاتی پاشی ب نه پینی قه چووی، دا کو خه لک
بزنان کو زهوق و بهایی قی سه ماعی نه ژ دهنگی وی نای و دهفی بوو یا ژئ
دهات، به لکی ژ وی خوشتشی بوو یی لی ئاماده بووی.

(۱۴۲)

ئەوی سه رکیشی کو جان پیشی صهف بوو
دزانت به حری، عالم شوپی کف بوو
ئه قینداری ته بی دهف چوو سه مایی
چ کهت ئیشهف هه می جه نای و دهف بوو؟

ئەوی سه رکیش و پیشهرووی کو جانی خۆل پیشییا صهفی دانای، باش دزانت
کو تو دهریایی و عالم هه می وهکی وی که فییه یا ب سه دهریایی دکهفت، و
ئه قینداری ته بی دهف و نای رادبته رهقص و سه مایی، و ما ئەف شهقه ئەو
چ بکهت، و چاوا رانهبته سه مایی و هه می تشت و جه- ژ که یفان دا یین بووینه
نای و دهف؟

(۱۴۳)

ئەزم مەستى كۈنە قىشى جامە وى عشق
سويارى پىرەھى لىجامە وى عشق
مەزن كارە ئەقىنا ماھى من، لى
ئەزم بەندى ئەوئى غولامە وى عشق

ئەزم ئەو مەست و سەرخۆشم يى كۈ عشق نەخشە يى پەرداغى وى يى
قەخوارنىيە، يەنى: ئەز مەستى مەيا عشقىمە، و ئەزم سويارى وى ھەسپى يى
لىجام و لغاغى وى عشق، ئەقىنا مەحبوبى من يى وەكى مەھى گەش كارەكى
مەزنى، بەلى ئەز بەنىيى وى سەيىدىمە يى عشق خولام و خزمە تكارى وى.

(۱۴۴)

عشق ھات تەوئە شوپى شىشە يى شكەست
كېيە وئى چىكەتن گاقا كەت ژ دەست؟
جەبارەك ھەر ھەبت وئى دى عشق بت
عیلاج نینە قەبت ئەو ئو بیت بەست

گاقا عشق ھاتى و گەھشتىيە مە، ئىكا ھند ژ مە چىكر كو ئەم تەوئا خو
وەكى شىشى بشكىنين، و شىشە گاقا ژ دەستى مرۆقى كەفت، و شكەست، كېيە
دى شىت جارەكا دى وئى چىكەتەقە؟ ئەگەر جەبارەك بو شكەستنا شىشە يى ھەبت
ھەر دى عشق بت يى كو ئەو شكاندی! و چو عیلاجىن دى بو تەوئى نینن، دقیت
كو ئەو ھەر قەببت (بشكىت) و جارەكا دى بىتە بەستن (جەبركن)!

(۱۴۵)

دهما هات بهر دهری من دلبره ری مهست
ئهوی دا جامه‌یا له‌علا مه‌یئ دهست
حه‌تا زولفی بیینم ئه‌ز. و بگرم
مه روی ته‌ف چاڤن و چاڤ ژمی هه‌می دهست

دهما مه‌جوبوی من یئ مه‌ست و سه‌کران هاتییه بهر دهری من، ئه‌وی
ئیکسه‌ر دهستی خو هاتیته جاما مه‌یا سوور یا وه‌کی له‌علی، فئیجا هه‌تا کو ئه‌ز
زولفا وی بیینم و دهستی خو به‌افئژمی، رویی من هه‌می بوونه چاڤ، و چاڤین
مه هه‌می بوونه دهست!

(۱۴۶)

ته بانگی خوش ژ که‌یوانی منه تی
ته بیه‌نا خوش ژ بوستانی منه تی
به‌یله کو بچت.. لی کیفه دئی چت؟
ئه‌وه یئ کو ژ دل و جانی منه تی

ئه‌ف ده‌نگی خوشی ته ئه‌وه یئ ژ بورجا که‌یوانا (زوحه‌لا) من دئیت، و ئه‌ف
بیه‌نا ته یا خوش ئه‌وه یا ژ باغ و بیستانی من دئیت، به‌یله ئه‌و بچت.. به‌لی ما
ئه‌و دئی کیفه چت، و چاوا دئی شیت ژ من دویرکه‌فت؟ ئاخری ئه‌و ئه‌وه یئ ژ ناف
دل و رحا من دئیت.

(۱۴۷)

ئەزى حوررم نەبىژە كانى پەيمان
وەكى زولفا تە سۆزا بووى پەريشان
نەكە بەحسى شەكرلىقا خۆيا تەنگ
وہ يا وى ئاگرى ھەى تە د لىقان

ئەزى ئازادم ھەچىيا من بقت ئەز بكم، و تونەبىژە: كانى ئەو سۆز و پەيمانين تە داينە مە، چونكى سۆز و پەيمانين مە ژى وەكى سەرى زولفا تە پەريشان و پرتپرت بووينە، و توقەت بەحسى وى لىقا خۆيا تەنگ و وەكى شەكرى نەكە، ھەر وەسا بەحسى وى ئاگرى (سۆراتىيى، يان كەربى) يى ل سەر لىقتين تە ھەى نەكە.

(۱۴۸)

م گۆتە دل: دلە جەيحوون ژ بەر وى
د گەل تە يار گوھۆرى ترشە وى پرى
دلى من گرنژى و گۆتى: وە نينە!
شەكر كەنگى تە دى كو بوويە ترشى

من گۆتە دلى خۆ: ژ بەر فىراقى دل وەكى رويبارى جەيحوونى لىھات، ھەمى گاڤا يى ھارە.. و مەجبووبى تە د گەل تە يى ھاتىيە گوھارتن، و ترش بووى، دلى من گرنژى و گۆتە من: نەخىر، وە نينە وەكى تو دبىژى، يارى من شەكرە و شەكر چو جاران ترش نابت!

(۱۴۹)

حەبیبی وی وەصف نابت جوانی
ژ دل پرسی دەما کو هاته خانی
کراسی خو ئەوی هلدا.. دلی گۆت:
ژ بەر خوینا م دەهمەن تە هلانی

خۆشتشییی من ئەوی جوانی و دەلالییا وی قەت نائیتە وەصفکرن، دەما
هاتییه خانی پسیارا حالێ دلی کر، و وی ژ بەر نەپاقرییا جەمی دەهمەنێن خو
هلدان، دلی گۆتی: ژ بەر خوینا من ئەوا هاتییه پرتن و جەم پیسکری تە دەهمەنا
خۆ یا هلدا!

(۱۵۰)

چ زەررا هەمی ل ناف بای و هەوایی
تو باش سەحکی وەکی مە بوو هەوایی
هەمی سەرگەشتەنە بو چاقتی رۆژی
چ ئەو زەررە ب خەم بن یان ب شایی

چ زەررەکا د ناف بای دال هەوا دئیتە دیتن، ئەگەر تو باش سەحکەیی دئ
بینی ئەو ژێ وەکی مە یا بوویە هەوایی (عاشق و ئەقیندار)، ئەو زەررە چ ب خەم
بن یان ب کەیف و شاهی بن، سەرگەشتە و حییه تیپن چاقتی رۆژینە، لەوا ئەو ل بەر
تاقا وی دئینە دیتن، و هەردەم دئین و دچن.

(۱۵۱)

چ دلدارهک ظهريفه.. و گوندهه ئهو
چ زيبا و لهطيفه.. و گوندهه ئهو
چ عهيبا وي ههيه كو ژئ دكهن رهف؟
ژ عهيبا يئ عهفيفه.. و گوندهه ئهو

خۆشتشيبی من چ دلدارهکی دهلاله، هه می عهيبا وي هه ی -ل نک وان-
ئهفهيه! و چ يارهکی تازه و نازکه، و هه می عهيبا وي ئهفهيه! ئهري چ عهيب وي
ههيه ههتا ئهو هنده ژئ برهقن و کهربا خو بهاڤيني؟ ناخري ئهو ژ عهيبان يئ دویره،
و هه می عهيبا وي ئهفهيه!

(۱۵۲)

دهما تپته و بصالئ، باغه ڤيرئ
دهما چوويه فيراقئ، داغه ڤيرئ
عشق کهڤنه ل جيھانئ و ب پۆشه
ڤهشارتي بيته بهرچاڤ، لاغه ڤيرئ

هه ر جارهکا خۆشتشي بيته و بگههته مه، ئهڤ جهه هه می ل بهر مه دبته باغ
و بهحهشت، و گاڤا ئهو ژ مه دویر كهفت و ههجرهتا مه كر، ڤيرئ جهئ داخ و
سۆتنييه بۆ مه. عشق تشتهكن كهڤنه د قئ دنيايئ دا، و ئهو ههردهم يئ
پهرده پۆشكري و ڤهشارتيه، و هه ر جارهكا تشتي ڤهشارتي هاته بهرچاڤ سوحبهت
-ل ڤيرئ- دئ بته تشتهكي بي مفا و لهغو.

(۱۵۳)

بزان ئەى بەندە ئەو شاھى ل شەرڧه
ئەزەل عەورى تىرى دوږ داىه بەرڧه
ئەوى تىشتى دىپىتى تو قىياسه
عەيانى ئەو دىپىرت.. ڧاىه فەرڧه

ئەى عەبدى غافل و نەزان! تو بزانه كو مەجبوبى مە شاھ و سولطانى
رۆژھەلاتىيە، و ئەو عەردى تىرى دوږ و گەوھەر بت (يى تىرى باران بت) د كەڧن دا
برويسى لى ڧەدەدەت، و باران ژى دبارت.. ئەو تىشتى تو دىپىتى، و ئەو دەلىلین تو
بۆ ڧۆ دىنى، ل سەر قىياسى دئاڧاكرىنە، بەلى ئەو تىشتى ئەو دىپىرت، يى ئاڧاكرىيە
ل سەر دىتنى، يا تە قىياسه و يا وى نەصصه، و ئەڧەيه فەرڧ و جوداىى د ناڧبەرا
تە و وى دا.

(۱۵۴)

ئەوه ھندى بژىم من ئىش و كارە
د داڧان دا م ئەو صەيد و شكارە
ئەوه رۆژا من و من ئەو ژيانە
ئەوه من راحت و من ئەو قەرارە

ھندى ئەز د ڧى ژيانى دا بم، ئىش و كارى من ئەوه (ڧيانا ويىه) و ئەز دى
كارى بۆ ھندى كەم كو ئەز وى نىچىر بکەم و بىخەمە داڧىن ڧۆ، چونكى رۆژا من و
ژيانا من ئەوه، و راحت و قەرارا من ژى ھەر ئەوه.

(۱۵۵)

دلۆ دهردى ئهوى دهرمانه بۆ ته
بخۆى تو وى خهمى فهرمانه بۆ ته
تو چند پيشقه بچى بۆ ئاره زويى
صه يى نهفسى بدهى، قوربانه بۆ ته

ئەى دلۆ من، دهردى خۆشتقىيى ته دهرمانه بۆ ته، و كو تو وى خهمى بخۆى
يا ژ وى دگهته ته، ئەفه فهرمانه بۆ ته، لازمه وى چندى بكهى، و هندی تو
پيشقه بچى دا بگههييه هيقى و ئاره زويى، بۆ ته باشه، و هندی تو صه يى
نهفسى يى هار بكوژى.. ئەو وهكى دانا قوربانىيه بۆ ته دى ته ژ گوننهه پاقژ
كهت.

(۱۵۶)

ژ ته دووره نهظه.. ئو ئەف بههانه
ته سوورته قى ده مى دچاقى مه دانه
نه ئەهله ئەو كو پرويى ته بينت
چهوا دوور بت ژ ته و شيرينه جانه

ديتنا مه يا ژ ته دويره، يه عنى: تو ب ههيكهلى خۆ قه نه ل بهر چاقين
مه يى نوکه، و ئەفه ب تنى هيجهته! چونكى ب راستى تو يى ژ مه دوير نينى،
بهلكى سوورته تى ته ههمى گاقان يى د چاقين مه دا، بهلى چونكى چاقين مه نه
ههژى هندينه ته بينن تو يى ژى دويركهفتى! و ما چاوا چاقين مه دى ژ خه يالا
ته دويركهفن و ئەو جانى مه يه و جان يى شرينه ل بهر مرۆقى؟

(۱۵۷)

مرن ژینه بو تههلی دادی و ژین
رحا پاک دئی ب مرنئی ئیتته تهمکین
خهما زیندی نهوه نهوه دئی مرت ههر
لیقایه نهوه مرن، نه زفری و کین

مرن بو وان کهسین خودان دادی و دین بن ژیانه، چونکی رحین وان دپاکن، و
نهوه رحا پاک بت ب مرنئی ل جهی وئی یی دورست دئیته دانان، خهما مرؤقی زیندی
نهوه کو نهوه ههر دئی مرت، بهلی پا مرن دیداره (لیقائه) دبتته نهگهرا هندئی مرن
بگههته مرادا مهزن، و نهوه نه زفراتی و کهرب و کینه.

(۱۵۸)

نهگهر زیره نهگهر زیرینه هشیار
نهوه ههسپئی بها وی هاتییه خوار
چ یی نهچوو خهرا باتی نهمیتره
نهوه میتر یی ل ویرئی روونته خار

مرؤقی هشیار و عاقل چ زیر ب خو بت، یان ژی یی ب زیری تامدای بت،
نهوه ههسپهکی باشه، بهلی پا بهایی وی یی هاتییه خوار، و ههر کهسهکی نهچته
مهیخانهیا عشقی نهوه نهمیتره، و میتر دورست نهوه یی بچت و ل ویرئی روینته
خاری.

(۱۵۹)

ستیر و رۆژا ئەوه بەدرا مەیه ئەو
ئەوه باغ و سەراوەدرا مەیه ئەو
ئەوه مە پرووگەه و صەبر و مە رۆژی
رەمەزان و شەفا قەدرا مەیه ئەو

ستیر و رۆژا مە ئەوه، و هەیفە چارەشەقییا مە ژێ هەر ئەوه، باغ و بیستان
و سنگی کۆچک و سەرایا مە ئەوه، ئەوه پرووگەه و صەبرا مە، ئەوه رۆژی و
رەمەزان و شەفا مە یا ب قەدر.

(۱۶۰)

ژ سنگی شوعلەیا عشقی دچیتن
ژ گەرما وی بریندار تیتە دیتن
چ یا دختۆری گۆتی ژێ بکە رەف
مە ی و شەکرا د لیفان دا نەبیتن

ئاگری چرا و شوعلەیا عشقی ژ سنگی مە دچت، و ژ بەر گەرما وی چرایی
سنگی مە دبتە بریندار، هەر تشتەکی دختۆر بیژتە تە گوە نەدی، وەسا تی نەبت
ئەو بیژتە تە: دەرمانی تە ئەوه تو مە ی و شەکرا د لیفین مەحبووپی خۆ دا فەخۆی
و بخۆی، هنگی تو گوھی خۆ بدی، و ب گۆتتا وی بکە!

(۱۶۱)

سهری دانم چ جه، مهسجووده من نهو
ل ههر شهش جيههتان مهعبووده من نهو
گول و بلبل سهماع و باغ و شاهد
بههانه نهو ههمی مهقصووده من نهو

ههر جههکی نهز سهری خو لی بدانم یی نهز بو دچمه سووودی ههر نهوه، و
ل ههر شهش لایان مهعبوودی من ههر نهوه، گول و بلبل و سهماع و باغ و شاهد..
نهف ههمی مهحبووینن مهجازی ب تنی هیجهتن، نهگهر نه.. مهخسهدا مه یا
حهقیقی ههر نهوه.

(۱۶۲)

د دل دا من نهوه باطن و ظاهر
د لهش دا جان و خوین نهو بوو م ناخر
ل قییری نینه جه بو کوفر و ئیمان
مه بی وی قهت وجوودهک نینه حازر

بی قهشارتی و بی ناشکهرا د دلی من دا ههر نهوه، و ناخری د لهشی من
ژی دا جان و خوین ههر نهوه، ل قییری چ جه نهمایه بو کوفر و ئیمان، نهز و نهو
پین بووینه ئیک! و بی وی ههما مه چو ههبوون نینه.

(۱۶۳)

ئەگەر دلدار ژ مە چەرمی گوریتن
ئە ناپیژم ژ وی ئەف دەردە تیتن
هەمی کەس دوژمنن تەنھا ئەو دەست
گلە بۆ دوژمنی چاوا دبیتن؟

ئەگەر خۆشتفی چەرمی ژ لەشی مە ئەکەت و بگوریتن، ئەز گازندەیان ژئی
ناکەم، و ئەز ناپیژم ئەف دەردە ژ وی گەهشتە من، چونکی بەس ئەو دۆستی منە و
ژ بلی وی هەر کەسەکی دی دوژمنی منە، و ما چاوا دئی چئی بت مرۆف گازندەیا
یاری خۆ بۆ دوژمنی خۆ بکەت؟!

(۱۶۴)

ل نک عشقی پروینە عشقە گەوهر
بخوازه وی کەسی دئی بۆ تە بت هەر
نەبیژە جانە یی بۆ جانی خەم بت
حەرام کە وی ل سەر خۆ نان بتن گەر

تو ل نک عشقی پروینە خواری، و بلا عشق هەردەم هەمنشینت تە بت،
چونکی عشقە گەوهر بۆ رجا تە، و تو وی کەسی بخوازه یی کو هەر و هەر دئی بۆ
تە بت، یی عشقا وی بەردەوام بت، نە کو دەم دەمی بت، و ئەو کەسی بۆ جانی تە
خەم و کۆفان بت، تو نەبیژە وی ئەو جانە، و تو وی ل سەر خۆ حەرام بکە ئەگەر خۆ
ئەو بۆ تە وەکی نانی ژئی بت.

(۱۶۵)

جهانه نيڻ جهه و تو شوپهي كاني
ب ته جيهان نوييه ئه صليّ جهاني
ئه گهر عالم تڙي شوعله و چرا بت
دڦه مرن بيّ ته ئه سبابي چراني

جيهان ههمي بيّ ته وهكي نيڻ دندكا جهه ييه، و تو وهكي كانا مه عده نايي،
جيهان ههردهم ب ته يا نوييه، و تو ئه صل و بناخه يي جيهان يي، ئه گهر عالم يا
تڙي شوعله و چرا ڙي بت، تو نه بي فايده ناكهت، چونكي ئه گهرا گه شبوونا چرايان
تويي، مه عنا: بيّ ته ئه و گه شاتيبي نادهن.

(۱۶۶)

دهريّ وه صليّ ل من مه حبويي بهسته
ب زوريّ وي دليّ من كر شكهسته
ئه ز و ئه و دل ل به نديّ ديّ بمينين
ڙ بهر كو يار دليّ شكهستي دخوهسته

مه حبويي من ده رگه هيّ وه صليّ ل بهر من يي دائيخستي و گرتي، و وي
ب زور و ته عداييا خو دليّ من شكاند، ڦيجا ئه ز و ئه و دليّ شكهستي دي
ل هيشي و بهندا وي مينين، چونكي ئه و دليّ شكهستي دخوازت.

(۱۶۷)

ئەوئى زكړئ ته مانع بو تهماشا
ته بهرقا پروو نيقابا ديم و سيما
ب بهحسئ ليثئ مهحروومم ژ ليثئ
حيجابه ئەو بهحس مه ل پيشئ ليثا

ئەى ئەو خوشتقييئ زكړئ مه بو ته دبتە مانع و ئاستەنگ كو ئەم تەماشايئ
تە بكەين، و ئەى ئەو خوشتقييئ بهرق و پړناهييا ديم و سيمايئ تە بوويه پەردە كو
ئەم ژ بەر وى نەشتيئ ديم و سيمايئ تە ببينين، هندی ئەم بهحسئ شرينييا ليثين
تە دكەين، و پيڅه مژويل دبين ئەم بيبار بووين ژ وان ليثان، و ئەو بهحسئ ئەم
ژ وان ليثان دكەين يئ بوويه حىجاب و پەردە ل پيشييا مه كو بگههينه وان.

(۱۶۸)

ئەگەر كەشفا حەببى تە مرادە
هەرە ناڅ كاكلي قەلپى تو لادە
ئەوه ذاتئ حىجاب و پەردە وى ل بەر
د خو دا غەرقە دو عالم د وا دە

ئەگەر مراد و هيقييا تە ئەو بت تو خوشتقى ببينئ و كەشف بكەى، تو
ئيكسەر قەستا نيڅا كاكلي بكە و قەلپى ژ بەر چاڅين خو لادە، خوشتقى ئەو ذاته
يئ گەلەك پەردە و حىجاب ل بەر هەى وى ژ چاڅان دپاريزت، ئەو د خو ب خو دا
نقو بوويه، و هەردو عالم د وى دا نقو بووينه.

(۱۶۹)

مه دی مهستهک ژ پئی هات و گهها مه
ژ فی دهستی کهته دهستی دی جامه
ژ ناگهه ئه و ژ دهستی مه کهت و شکهست
دبییت: چ بکهم د ناف مهستا ده مامه!

مه هند دیت عاشقهکی مهست ژ پیکئی هات و خو ب مه را گههاند، و کهته
بهزما مه، ئه و بهزما جام تیدا د ناقبهرا مه دا دهاته گیراندن، و ئه و ژ دهستهکی
د چوو د دهستهکی دی دا، پاشی مه هند دیت ب خافلهتی قه ئه و جام ژ دهستی مه
کهفت و شکهست، و گاغا ئه و شکهستی وی گووت: چ بکهم ئه ز، چوب من نینه..
ئه ز یا کهفتمه دهستین هندهک مهستین بی هوش، لهو حالی من دی ئه قه بت!

(۱۷۰)

دلئی من بو دلئی ته -جان- ههیه راه
ژ بهحسا وی ههیه د دل دا م ناگاه
مه دل وهک ئاقهکا صافی و زهلاله
وه گهر صافی بتن ئاف عهکسه بو ماه

ئه ی رح و جان! پیکهک ژ دلئی مه بو دلئی ته ههیه، و من د دل دا هه می
گافان ناگههی ژ بهحس و لیگه پیرانا وی پیکئی ههیه، دلئی من وهکی ئاقهکا صافی
و زهلاله، و ئه گهر ئاف یا صافی و زهلال بت ئه و دی بته عهکس و ئایینه بو
قه گوهاستنا دیمئی هه یفا عهسمانی، ئه و دی تیرا ئاشکهرا کهت.

(۱۷۱)

چ جانى كو نياسى رېك و رهد بوو
دزانت هدر چ هات ژ بارهگهه بوو
چ تاوانه ددهى چهرخ و كورئ وئ؟
ژ دهورا خو چهرخ يا بئ گونهه بوو!

هر رحهكا رېك ب باش نياسى، و ب دورستى د مهسهلئ گههشت، دئ
زانت كو ههر چ تشتئ بيت ئهو ژ بارهگهها بلند دئيت، لهو ئهو گونههئ نائخته
ستويئ كهسئ دى، و ئهقه چ تاوانه تو بو چهرخا فهلهكئ و كورئ وئ (كو مروقه)
پال ددهى، ما تو نزانى كو چهرخ يا بهرپرس نينه خو ژ وئ زقربنى ژى يا ئهو
د چهرخا خو دا بئ دزقرت؟!

(۱۷۲)

چ وينئ ئيكي باشر ژئ بيئى
ئهوئ مهعشوق ژ بو خو تو نهبيئى!
دلى ئالا بكه ژ هدر صورهتئ ههئ
حهتا صورهتئ بئ صورهت بيئى

ئهگهه ته قيا وينهيهكى (صورهتهكى) بو خو بيئى يان بو خو بكهيه دلبره،
يهعنى: ئهگهه تو بو خو ل دلبرهكى گهرياي دا دلئ خو بدهيئ، قئيجا ته ديت
وينهيهكى باشر ژ وئ ههيه يئ ته بو خو ئيناي، تو ئهوئ (يئ ئيكي باشر ژئ
ههئ) بو خو نهكه مهعشوق، ب يئ كيم رازى نهبه! تو دلئ خو ژ ههر صورهتهكى
ههبت ئالا بكه، عشقا خو نهديئ، ههتا تو وئ صورهتهئ بئ صورهت بيئى،
يهعنى: وئ خوشتقبيئ بهرى ژ صورهت و ديتئ (كو خودييه)، وئ بو خو بكه
خوشتقى، چونكى چو خوشتقبيئ باشر ژ وئ تو نابيئى.

(۱۷۳)

ته گۆتی: حال چیبیه؟ کا من بینه
سه ریئل سهر دهستی من سهر یی ب ئەقینه
مه تشتهک یی دگهرییت د سهری دا
چ یی خوشه، بهلی نافی وی نینه!

ته پسارایا حالئ من کر و گۆت: حالئ ته چیبیه؟ ههوجهیی قئ پسارای نینه،
ههما بهری خۆ بده من تو دئ حالئ من زانی، سهری من ژ ئەقینی یی سهودایه، و
من ئەو یی دانایه سهر دهستی خۆ، تشتهک د سهری من دا یی دگهرییت و ئەز یی
پی دحهسییم، ئەو گهلهک یی خوشه، بهلی ئەز نزانم چ نافی بدانمه سهر چونکی
ئەو یی بی نافی.

(۱۷۴)

چ هژمارا خهطایئ بۆ مه دئ دهی
خرابناقی، ئەقینی، مهستییا مهی
تو ئەی دۆستی مه مهقصوودئ زهمانی
گله چوو.. تو ههبی ههر تشتهکی ههی

ههچی رهقهه و هژمارا گونهها ههبت تو بۆ مه پال ددهی، خرابناقی بت،
ئەقینداری بت، مهستییا ب مهیی بت.. ئەقئ ههمیئ تو دئیییه ستوبئ مه، ئەی
دۆستی کو مه تویی مهقصوود ژ زهمانی، دهمی گلله و گازندهیان چوو و نهما،
ههما مه تو ههبی ههر تشتهکی ههبت یی مهیه، ئیدی مه ههوجهیی ب گازندهیان
نینه.

(۱۷۵)

ژ بۆچ فتنه كته دلئى تهنك
ژ بۆچ عشقى قهد خوار كر وهكى چهنك
دلئى من ههئى د قالب دا شهف و رۆژ
ژ بهروئى ئهو د گهل من ههر دكهت جهنگ

بۆچى و ژ بهر چ فتنه كته دلئى تهنك و تئرى خهم؟ و بۆچى عشقى بهژنا
زراف و بلند وهكى ئاميرهتئى چهنكئى خوار كر؟ ئهف دلئى من د قالبئى لهشى دا
ههئى، شهف و رۆژان ژ بهر وى شهپ و جهنگان د گهل من دكهت.

(۱۷۶)

حهبيئى گۆ: فلان ژى زىندييه ما؟!
دژيت بئى جان و جانيئ ويمه چاوا؟
دهما كوئزهز گريم گۆ: يا عهجيتر
ئهمز وى چاف و وى گريه ژ چاڤا!

خۆشتقييئى من بهحسئى من كر و گۆت: ئهريئ ما خونه ئهو ژيانا فلان كهس
ژى پئى دژيت ژيانه؟ نه، ئهو نه ژيانه، چونكى ئهز رها وى، و ئهز يئى ژى دويرم،
قئيجا چاوا ئهو بئى رح دژيت؟ و گاڤا من ژ بهر قئى گۆتئا وى كريبه گرى، وى گۆت:
تشتئى ژ قئى ژى عهجيتر ئهوه چاوا ئهو دكهته گرى، و ئهمز چاڤيئن وى و ئهزئى ژى
دويرم، قئيجا چاوا ئهو دشپت بكهته گرى!؟

(۱۷۷)

بزانه کو دهررون ته شکفته ئو غار
ههیه ل پشت وئ عهجايب سووک و بازار
ههريکی کارهک و یارهک بۆ خو گرت
نهانی یاره مه، ئهو چ عهجهب یار

تو بزانه کو جههکئ کوبر و تاري وهکی شکفتهئ د هناقا ته دا ههیه، و
ل پشت وئ شکفتهئ سووک و بازارهکا عهجيپ ههیه، ل وئ سووکئ ههريکی
يارهک و کارهک بۆ خو گرتييه، بهلئ ئهو یاري مه بۆ خو گرتی یئ نهپنی و
قهشارتييه، ئەم نهشپين وی ببينين، وهی پا ئهو یارهکئ عهجيپه!

(۱۷۸)

ژ ته خوشر ههبت -حاشا- مه یارهک
وه یا باشر ژ دیدارا ته کارهک
د ههردو عالهما یار مه بهسی تو
ژ وئ نوورا تهیه ههري گولعوزارهک

کو یارهکئ خوشر ژ ته مه ههبت، حاشا! ههري وهسا کو کارهکئ باشر ژ دیتنا
وهجهئ ته و دیدارا ته ل بهر مه ههبت، ههما بهسی مهیه کول سهري دنیایی و ل بن
دنیایی تو یار و خوشتقیی مه بی، و ههري گولعوزارهک (یارهکئ مهجازی) یئ
ههبت ئهو ژ نوورا تهیه.. بهعنی: تویی ئارمانجا قهشارتی د پشت را.

(۱۷۹)

د دل دا هندی صورهت وی هه بیته
گهلۆ دلشاده کی وهک من دبیته
نہ شیم وه لاهی بی شادی بژیم ئەز
بهیست من خەم ههیه لی من نه دبیته

هندي صورهت و وينه يی وی د دل من دا ههبت، ئەری ما کهسه کی وهکی من
دلشاد و کهیفخۆش دی ههبت؟ نه.. ژ بهر قی چهندي ئەز ب خودی کهمه دلی من
ههردهم بی خۆشه و بی دلشادی ئەز نه شیم بژیم، چونکی ئەو د دلی مه دایه. و من
گوه لی بوویه کو خەم و کۆقان د دنیا یی دا ههنه، بهلی جارهکا ب تنی ژی من ئەو
نه دبیتینه.

(۱۸۰)

ژ رۆژا چاڤ ب رووی ته کهتی من
خەمی یهک دەم نه کر ئەو بیته گرتن
ژههر بت بادەیا بی ته فهخوم ئەز
نهمینم گهر م ژین بی ته بقیتن

ئەفه ژ وی رۆژی وهره یا چاڤین من تیدا ب رووی ته کهفتین، خەمی
نه هیلایه جارهکا ب تنی ئەو بینه گرتن، خەمی خەو ژی رهقاندییه، و ئەو ههردهم
ب گرینه، قیجا ئەو مهیا ئەز بی ته فهخوم ژههر بت بو من، و ئەز نهمینم ههر
جارهکا من بقیت بی ته بژیم!

(۱۸۱)

وجودا ڦين نه رح بت بؤ نه ڙينه
ئه ڦينا نازک و چندا شرينه
د ناڻا لهش دهيه، يا ڙ ده رڦهيه، يان
ل پيشي شه مسي حلق ته بريز دمينه

ئو هه بوون و وجودا عشق بؤ وي رح نه بت ئو نه قهت ڙي نينه؛ چونكي
عشق و ئه ڦين گه لهک يا نازک و شرينه، ئه ري ئو د ناڻ لهشي ب خو دايه، يان
ئو ڙ ده رڦهيه له شيبه، يان ڙي ئو ل بهر سنگي شه مسي ته بريزي، کو شه مسا
حه ققه، دئته دانان؟

(۱۸۲)

هه بوونا ته وه لهو پشکهک بمينت
نه فس دي بوتپه رستي بؤ ته ئينت
م گرتي ته بوتتي وه همي شکاند ڙي
بوتتي رزگاريا ڙ وه همي دمينت

ئه گهر پشکهک بچويک ڙي ڙ هه بوونا ته د دلې ته دا بمينت، نه فسا ته دي
رهنگه کي بوتپه رسيبي ل بهر ته شرين کهت، من گرتي تو شيای خو ڙ په رستنا
صه نه مي وه همي بپاريزي ڙي، په رستنا صه نه مي رزگاريا ڙ وه همي ئو د ل نک
ته پهيدا بت دي مينت.

(۱۸۳)

م گۆکی بوو ستم دایه ته نایی
کو بی نه زمان بکهی قی ئاه و ئایی
ئهوئی گۆتی: ژ لیئا دوورکهتم نهز
نہشیم لهو نهز بژیم بی نال و وایی

من گۆته نایی: ئهري ئهو کی بوو زولم و ستم ل ته کری، حهتا ب قی
رهنگی ئاه و ئای بی نه زمان ژ ته ده رکهفن؟ وئ گۆته من: نهز ژ لیقین
خۆشتقیبیی خۆ یین وهکی شه کری دویرکهفتم، لهوا تو دینی نهز نهشیم بی نالین و
ئای و وای بژیم.

(۱۸۴)

چ یاری کو ستری و گول دیت یه کسان
وهکی ئیک بن ل بهر زنار و قورئان
نه لازم تو خه ما وی جار هکی بخوی
که ری لهنگه ل نک وی هه سپی ره هوان

ئهو یاری دیتنا وی بو تستان یا خه لهت و قازی بت، وهکی کو گول و ستری
ل نک وی یه کسان بن، یان ژ ل نک وی زنار (ئهو کهمه را قه شه ل ناقته نگا خۆ
گری ددهن، و ئه فه ئیشاره ته بو دینی فه لان) و قورئان وهکی ئیک بن، لازم نینه تو
خه ما وی یاری بخوی، یه عنی: قیانا وی بها قیژه، چونکی ل نک وی که ری لهنگ
و له غه ر وهکی هه سپی خۆش و ره هوانه.

(۱۸۵)

دلّی خهسته، ده‌می می‌رانیییه
ژ عشقی جه نه یی بیانییییه
چ تشتی عه‌قلی تیدا کر ته‌صه‌رروف
به‌پله ده‌م ده‌می دیناتییییه

ئه‌ی دلّی نساخ! نوکه ده‌م ده‌می می‌رانیییه، نه یی لاوازی و خو‌به‌ردانی و
سستییییه، و ژ بهر هه‌بوونا عشقی ل څی‌ری چو جه بو بیانیان نه‌مایه، څی‌جا هه‌ر
تشته‌کی بکه‌فته بن حوکم و ته‌صه‌رروفا عه‌قلی، تو وی به‌پله، چونکی ده‌م ده‌می
دیناتییا عشقییه.

(۱۸۶)

هه‌ره عه‌قلول څی‌ری عاقلی کا؟
مویه‌ک بی جه ژ بو ته نینه ئی‌جا
هه‌لات روژ و چرایی مابته هل
ل بهر تاڅی دمینت رويس و رسوا

ئه‌ی عه‌قل! تو هه‌ره و نه‌مینه ل څی‌ری، چونکی عاقلداری ل څی‌ری نینه، نه‌گه‌ر
تو مویه‌کی زراف ژ یی، څی جاری جهی ته ل څی‌ری ناکه‌ت، هه‌ره.. روژ هه‌لات،
و پشتی هه‌لاتنا روژئی هه‌ر چرایه‌کی بمینته هل، ل بهر تاڅ و رو‌ناهییا وی دی
شه‌رمزار و رسوا بت.

(۱۸۹)

نه مهستی وئ مهیی مه یا کو حمرا
مهیا مه یا د ناڅ پهرداغی سهودا
تو یی هاتی مهیا من دا بریژی
ئهزم ئه و مهستی کو وی مهی نه پهیدا

ئهزم مهست و سهرخوښی وئ مهیی نینم یا کورهنگی وئ یی سوړ، بهلکی
مهیا مه یا ئهم پی سهرخوښ بووین ئه و مهیه یا کو د ناڅ پهرداغی سهودایی
(ئهقینی) دا هه، تو یی هاتی دا کو وئ مهیی بریژی یا کو مه مهست دکهت..
بهلی تو نه شیی وئ چهندي بکهی، چونکی ئه ز ژ وئ مهیی مهست بوویمه یا پهیدا
نابت، و ب دهست نائیته گرتن.

(۱۹۰)

شهرا با جانی ئیشهڅ مه مودامه
مه ساقی پادشاهه و مهی قهوامه
طهره ب تیکدا ل نک مه یا جهما بووی
گهلی ئه هلی دلان خه و یا حهرامه

ئهڅ شهقه، مودام (مهی) شهرا ب و قهوارنا رحا مهیه، ئهڅ شهقه ساقی و
مه یگپری مه پادشاهه ب خو به، و مهیا مه بهژن و بالایا خوشتقییه. ژ بهر قی
چهندي کهیف و خوښی (طهره ب) هه می یا ل نک مه کومبووی، قیجا ئهڅ شهقه
گهلی عاشق و ئه هلی دلان! هشیار بمینن و نه نفن؛ چونکی خه و ل سه ره هوه یا
حهرامه!

(۱۹۱)

مه گۆ: رۆژا مه نینن -ئەى شەقى- شەب
د عشقى دا و عشقى نینه مهزهەب
عشق بەحره نه لیقه وئ نه ساحل
غەریقى وئ پرن بئ نال و یارەب

مه گۆته شەفا تارى: د مهزهەبى عشق و ئەقىنى دا، و عشقى چو مهزهەب
نینن! رۆژا مه هەر يا گەشه، و چو شەف بۆ وئ نینن.. یهەنى: چو فەساد نەشىن
خۆشیا ئەقىنا مه تىك بدن، و عشق بەحرەکا بئ بنه، چو لیف و ساحل بۆ نینن،
د قى بەحرى دا گەلەك كەس هەنە نقۆ دبن، بئى نالینهك ژ وان بئت یان ژى ئەو
هەوار بکەن و بئینن: يا رەب!

(۱۹۲)

ب قى ئاها م قانع نابتن ئاها
وہلہو ئاخ بم نہ قانع نابتن شاہ
ژ بۆ ھەر لایى ساجد بم وہكى سہ
قەشارتن ھىچە قانع نابتن ماہ

ئاھ و نالین ب قى ئاھا من قانع نابت، و خۆ ئەگەر ئەز خۆ بکەمە ئاھا بن
پیان ژى، شاھى مه بئ خۆشتقى قانع نابت، و ئەگەر ئەز وہكى سيبهري سجدي بۆ
ھەر لایهكى ببهم ژى، خۆقەشارتن بئ نەقىت، چونكى مەھا شەفا مه ب قى چەندى
قانع نابت.

(۱۹۵)

ریاء و شهوه‌تی گهر تو بدی دوو
بزانه کو ب ئی بیزار دکی خو
ئه‌گهر نه.. ههر تو دئ بینی ب عیانی
ژ کیشه هاتی ئو دئ کیشه چی تو

ئه‌گهر هه‌رده‌م تو بدهیه ب دویف ریمه‌تی و خوشی و شه‌هوه‌تین خو‌قه، تو
بزانه کو تو دئ ب ئی کاری خو‌لاواز و بیزار که‌ی، و تونه‌شیتی ئارمانجا خو
ب تمامی ب دهست خو‌قه بینی، و ئه‌گهر تو خو‌ژ ریمه‌تییی بدهیه پاش، و
شه‌هوه‌تین ئه‌رزان ب پشت گوهر شه به‌افیتژی، تو ب ره‌نگه‌کی ئاشکه‌را و به‌رچاڤ
دئ بینی و زانی کانئ تو ژ کیشه هاتی و دئ کیشه چی، و ئارمانجا ته ژ ئی
ژیانی چیه.

(۱۹۶)

ده‌ما که‌فتیه ناف له‌ش گه‌وه‌ری جان
ئوی چار طه‌بعی فاسد بوونه جیران
تری ره‌نگی ئه‌ئتی تلیی دده‌ت ئی
خودا، پارێزه مه ژ هه‌ئسوی خرابان

ده‌ما گه‌وه‌را رحی یا ب بها ژ بلندی هاتی و که‌فتیه د ناف قالبی له‌شی
دا ئه‌وی ژ ئاخ‌ی چیبووی، ئه‌و بوو جیرانا چار طه‌بعین خراب و فاسد یین کو
د له‌شی دا هه‌ین، ئه‌و ئی: (ئاڤ و ئاخ و ئاگر و با) نه، ئیجا وان کار ل پاکیا
رحی کر. و د ئیشیی تری دا ئه‌گهر تلییه‌ک یا خولیکی و خراب بت پشتی
ده‌مه‌کی ره‌نگی خو‌یی کریت دده‌ته وی تلییی یا ب ره‌خ خو‌قه، ئیجا ئه‌ی خودا تو
مه ژ جیران و هه‌ئسوویی خراب بپارێزه.

(۱۹۷)

ههیه ژ دهرفهیی کوفر و دینی صهحرا
ئهمی ل وی ناڤهراستی بووینه سهودا
ل ویری کوفر و ئیسلامی نهما جهـ
وهکی عارف گههشتی سهر ئهوی دا

ژ دهرفهیی کوفری و دینی جههکی بهرفرهه وهکی صهحراییی ههیه، ل وی جهی
ئهم بیین بووینه عاشق و سهودا، ل وی جهی چو جهـ بو ئیسلامی و کوفری نینه،
لهوا ههر عارفهکی گههشته وی جهی، و ئاشکهرا ژ وی مهقامی خهبر دا، دئی
ئیته کوشتن..

و ئهفه ئیشارهته بو مهقامی (وحدة الوجود)ی ئهوی حهللاجی ب پهیقا (أنا
الحق) خهبر ژئی دای، و خو پی هیترایی کوشتنی کری.

(۱۹۸)

قهسی دئی بو ته بی ئهزمان قهگپرم
ژ ههر گوهدارهکی دئی وی قهشپرم
تنی تو دئی بهیسی وی قهسا من
د ناڤ خهلکی ده گهر چ وی دگپرم

ئاخفتنی ئهز بی ئهزمان دئی بو ته بیژم، و ئهز دئی وی گوتنی قهشپرم دا چو
گوهداران گوهداری نهبت، ب تنی تو دئی قئی گوتنا من بهیسی، ههر چهنده ئهز دئی
وی ئاخفتنی ئاشکهرا د ناڤ خهلکی دا ئینم و بهم، بهعنی: خهلکی دئی گوهد ل وی
ئاخفتنا من بت یا ئهز بو ته دبیزم، بهلی ئهو تی ناگههن و چویی ژئی نزانن.

(۱۹۹)

کييه دبیژت: ئەوی زیندی مر و چوو
وه یا رۆژا ئومیدا مه بر و چوو؟
نەیارئ (رۆژ)ه لەورا وی ل بانی
دو چاڤ گرتن، و گۆتی: رۆژ مر و چوو

ئەو کييه دبیژت: ئەو مرۆقی پاک بی هەر و هەر د دلئ مه دا زیندی، مر و چوو و نەما ئیدی وی ژ بیرا خو بیه؟ ئەو کييه دبیژت: بی هیقی به چونکی د گەل چوننا خو وی رۆژا هیقی و ئومیدین ته بر، و ئەو نەما؟ ئەو کەسی قئ گۆتنی بیژت، ئەو نەیارئ رۆژییه لەوا ئەو دچته سەر بانی و ل بەرانبەر رۆژی رادووستت و هەردو چاقین خو دگرت، و دبیژت: رۆژ یا مری و چووی و نەما، و دنیا تارییه!
ئەقە ئیشارەتە ژ شاعری بو شیخی وی شەمسئ تەبریژی، دەمسئ ھندەک کەسان پیلانەک دژی وی گپرای، و ئەو بی سەر و شوبن کری، و گۆتییه شاعری: ئەو چوو و نەما ئیدی وی ژ بیر بکە.

(۲۰۰)

مە ی و خەمرا ژ بو خەلکی حەرامە
ژ بو دەرویشی جانئ بەردەوامە
نەبیژە ساقی: بەسە کار تمام بوو
مه کا دەسپیک و کانئ مه خیتامە

ئەو مەیا کو ژ بو خەلکی حەرام، بو دەرویشی قەلەندەر یا حەلالە؛ چونکی ئەو بو وی رح و جانەکی بەردەوامە، قیجا تو ئەی ساقی و مەییگپری مه (مەخسەد بی مەحبوبە) نەبیژە: بەسە، کار تمام بوو و چوژی نەما! نە.. هیشتا مه بەزما طەرەبی دەست پی نەکریه، قیجا کەنگی ته بربارا ب دووماهی هاتنا وی دا؟

(۱۴)

غەزەلین
جەلالەددینی رومی

(۱)

شہہی من ہات

شہہی من ہات شہہی من ہات بخہملین دہر و بانہ
بپاریزن تل و دہستان ژ بہر ئەو ماہی کہنعانہ
کو جانی جانی جانی ہات نہہیلا بو رحی ناہک
ل پیشی وی رحی کارہک نہما .. دئی بیتہ قوربانہ
ل رپیا عشقی وندامہ دہما ئەو ہاتہ من غہفلتہ
چیامہ بوومہ ئەو کایا ل بہر پی ہہسپی سولتانہ
ئہگہر چ ترکہ تاجیکہ ژ وی ئەف عہبدہ نیزیکہ
ژ چاقان دوورہ ہہر چہندہ د ناٹا لہش دہ ئەو جانہ
گہلی یاران مہ ہات بہختہ وہرن دا ئەم بدہین رختہ
سولہیمان ہاتہ سہر تہختہ عہزل کهن دیوی شہیتانہ
چما تو ہول جہ مایی چما بی دەست و پی پایی
بکہ پرسی ژ ہودہود کا گہلو قہسرا سولیمانہ
بکہ ل ویری موناجاتی تو بیژہ سرر و حاجاتی
دزانیتن سولہیمانئ مہ جوملہ زاری طہیرانہ
قہسہ ئەی بہندہ وک بایہ دلئ ژئ حیبتہ تی مایہ
بہلی ئەو لی دکہت فہرمان: ل ہہف بینہ پەرشانہ

(۲)

ته ديتييه عاشق قانع

ته يهک عاشق ديبه قانع ب وئ قينا کري سهودا
ته يهک ماسی ديبه رازی بيت کو ئه و ل ناڤ دهريا
ته نه قشهک ديتييه جارهک رهقی بت ئه و ژ نه ققاشی
ته وامق ديتييه عوزری شه خوازت جاره کي ژ عه ذرا
کو فير قهت دی ئه قيندار ناڤه کهی خالی ژ مه عنايي
به لي مه عنا کو وهک مه عشو و قی بت حاجهت چييه ب ئه سما
تو ده ريبایي ئه زم ماسی چه و ا چه ز کهی تو سه حکه من
بکه ره حمی بکه شاهي کو بي ته هه ر ئه زم ته نها
ئه يا شاهنشه هي قاهر چما ره حما ته يا کيمه
ده ما کو تو نه حاضر بی ژ مه ئاگر دچت بالا
ده ما ئاگر بينت ته ل دهر گوشي دروينت ئه و
ژ ئاگر بي چنی يهک گول ددهت وی ئه و گولهک ره عنا
عه زابه ئه ف جهان بي ته نه بت ئه و بي ته يهک له حظه
ب جانن ته مه جان بي ته ددهت ئازار و ئه شکه نجا
خه يال ته شو بهی سولتانی د ناڤا دل ده جه دانی
ده ما هات وهک سوله يمانی که ته ناڤ (مسجد الأقصی)
هزار شوعله و چرا هلبوون و مه سجد و ا مونه و وهر کر
به حه شت و حه وضی که و شه ربوو جهی ملياکهت و حوورا

تعاله لاله تهعاله لاله د چهرخی چند هه بیف هاتن
تژی ئه یوانی حوورن لی نه بو ههر چاقه کی ئه عما
خنیکا ههر چ طهیری کول ناف عشقی مهقام دانا
ل سهر قافی مهقامی کی ههیه لی پا ژ بل عنقا
خنیکا طهیری ره بانی شههنشه شه مسی ته بریزی
کوشه مسه ئه و به لی نه ل وا جهی کول مه غرب و شه رقا

(۳)

تو دزانی چ دبیریتن ره باب

تو دزانی چ دبیریتن ره باب
ژ نهوا رۆندک و قی جه رگی که باب؟
پووسته کئی قالا ژ گوشتی مایه من
لهو دنالم د فیراق و د عه زاب
داری هم گوئی ژ تاکی که سکم
زین شکه ست و ل مه پرت پرت بوو رکاب
نهم غه ربیین د فیراقی دا شه هان
گوه بدین مه (إلی الله مآب)
نهم ژ حهق نهو وهلی هاتینه جهان
ئوب نک قه دئی بکهین نهم نقلاب
جه رسا قافیله یی دهنگه مه هر
یان وهکی ره عده ده ما هاتی سه حاب
نهی مسافر دلی نه ده چو جها
دا نه بی خهسته د دا قانجتذاب
ته گه لکه مه نزل گوهارتینه بزان
ژ ده ما نوظفه هه تا بوویه شه باب
تو سه هل که دا ب ئاسانی بژی
هم ب ساناهی بچی تو ب شهواب

تو ب سهختی وهکی وی وی بگره
 ئه ووهل و ئاخره، بکه ئنتخاب
 خوش کقان کیشا و هاقیتته مه تیر
 کهفته قهلبی عاشقا و کر نضطراب
 ترک و رومی و عه ره ب گهر عاشقن
 هه قزمانن ئه و ب قی بانگی صه و اب
 با ددهت نال و ئه نینا و دبیرت ته و هره
 دا بچین هه تتا ئه وئ جویا ب ئاب
 بهرئ ئاف بووم و نوکه بوومه هه و ا
 دا کهسی تیهنی ره ها کهم ژ سه راب
 ئه و نوطوق بایه کو ئاف بوویه بهرئ
 لی دبت ئاف چی ده ما دانا نقاب
 ئه و ژ ده رقهی جهه تان بانگی ددهت:
 جهه تی پیله بکه بو مه مه تاب
 عاشقو! کیمتر نه به ژ په روانه بی
 ما ژ ئاگر دکه تن ئه و ئجتتاب
 شاه ل باژیره ژ بهر کوندی چه و ا
 وی بکه م کاقل و ئه ز پیلیم خه راب
 چی کهرئ دیناتی هاتی لی ده تو
 دارئ گایی دا بزفریتته لوباب
 ل دلئ وی کو بگه رییم کا بها؟!
 حه ق ژ کافر را دبئ: (ضرب الرقاب) (۱)

(۱) مه خسه د ژ فان هه ر سئ مالکین دویماهیبی ئه قه یه: یاری مه ل باژیره قیجا
 چاوا ئه ز ژ بهر وان کوندین ل باژیره دخوینن (ئه و فسادین دبیشن: یاری ته نه مایه)

باژپری بهیلم دا کافل بیت؟ نه، ئەز وه ناکەم، و مەتەلا ئان کوندان وەکی مەتەلا
وی کەریبە یی دین دبت، و هەر کەرەکی تە دبت دین بوو، تو وی داری لی بدە یی
بو لیدانا گایان دئیتە ب کارئینان، دا ئەو ل عەقلمی خو بزقرت، و ئەگەر ئەز ل دلی
وی بگەرییم دا وی قانع بکەم کو یاری من یی مایە ل باژپری، ئەقە تشتەکی بی
بهایە، خودی دەمی بەحسی کافران دکەت، دبیژت: هوین ل ستوی و ان بدەن.. لەو
دقیقت ئەز ل ستوی وی فەسادی بگەرییم، دا لی بدەم، نه ل دلی وی، دا وی قانع
بکەم!

(۴)

نه که شه .. رپيا ب خوونه

نه که شه .. رپيا ب خوونه، ته ل پيش و ل بهره
دزى ئينسانا ژ يى زيرى پتر بوونه، وهره!
هه که ئامانجه ئهوا عقل و هشا کو بدزن
دئ چ کهن ئهوا ب کهسى بوويه ژ خو بى خه بهره؟
نه که کاسد خوهيى خو تو وهكى خه صمى وى نه زان
خه لکى زير قه صده ئونه فسا ته وهكى زيرى زهره
قاصدى ره بى دبيرت کو مروفت مه عده نه، لهو
ژ ئهوا زير هه يه ئو زيف، و هه يه پر گه وههره
خو بناسه و ژ خو هشير به بهلى پا دئ چ کهى
ته دزى دهست سقکه، ئول رپيى وى حه ذهره
سه حه را تاريخه گهر چ بهلى ئهوا روژه حسيب
چى کهسى سه حکه ته روژى دبتن وهک سه حه ره
رح و جان پى نه فسا صوبحه گه ها مهسته دبن
صوبحى بهر چونکى ل روژه و هه قال وى نه ظه ره
دا کو خوشدل بى بو خو زيرى رحى کوم که گه لهک
ته چ زيرى هه و زيف دئ بته مارى سه قه ره
بو خودئ کا شه شه کى بى خه و خوارن تو بثرى
ب سه دا شهف ته ب هشيرى قه تانندن ژ خوه ره

ژ هه می ذهره یی ئاخى و ژ بهر دهر دئ سه ری
ئاھ و فه ریاد و هه وار تین ته به لئ گوھ یی که ره
ل رویی خو تو به لاف که سه حرئ خوونا دلی
زاده ری خوونا دله بو ته ئو ئاها سه حره
ژ ئومیدی دلی پر که ب سه فایئ بجه لینه
کو دلی پاکئ ته ئایینه یه روژ و قه مه ره
موئنسی ئه حمه دئ مورسه ل ل دنئ کیسه بیتر
شه مسئ ته بریزه شه هنشاهه کو (احدی الکبر)ه!

(۵)

زقري مهها رۆزيبى

سەنجەقى سولطانى هات	زقري مهها رۆزيبى
سفرارح و جاني هات	دهستى نهده خوشيبي
دهستى طهبيعت دبهست	جان ژ قهطيعت قهههست
لهشكهرى ئيمانى هات	قهلبى ضهلالهت شكهست
دهستى ب تالان ددات	لهشكهرى (والعاديات)
نهفس ب ئهفغانى هات	ژ نارى (والموريات)
مووسا دهما هات بوو	(البقرة) راست بوو
چونكى ب قوربانى هات	كوشتى ب وى رادبوو
ژينه ژ بو جاني مه	رۆزيبه قوربانى مه
جان كو ب ميثانى هات	لهشى ب قوربان بدهن
حيكمه ژ وى تينه پر	عهورهكى خوشه صهبر
روهنى ژ عهسمانى هات	ل قى مهها بينفرهه
رووحال معراجييه	نهفسى كو موحتاجييه
جان ژ بو جانانى هات	ههردهها زيندان شكهست
دل فرى چوو ئاسمان	پهردهيى تارى دراند
دوباره ئو ثانى هات	چونكى فريشته بوو ئهو

زوکا ژ چالا لهشی
ل سهر دهقی بیرئ گۆ:
کوژ کهرئ خو رهقی
دهستی بشۆ توژ فهلهک
دهست و دهقا تو بشۆ
سهکه قهسه و پارییئ
وهرسی ئه وهلکشاند
یوسفئ کهنعانی هات
قهبوله عیسی دوعا
مائیده و خوانی هات
تو چونه بیژه و نهخۆ
بو کهر و لالانی هات

(٦)

دهما کو نهز مرم

دهما کو نهز مرم ئو سندريک من بوو رهوانه
نهکه هزري کو دهردي من ژ چووني نهف جهانه
ل سهر من تو نهکه ی بگری ئو بيثی: وهی مخابن
مخابن کو بکهقيه طهلههيا ديوي عهوانه
نهبيژه: چوو فيراقی، گهر جهنازی من بيینی
ويصال و ههم مولاقاته مه ئه و چاخ و زهمانه
وهکی ته نهز سپارتم گوري نهبيژه وهداعه
کو قهبره پهردهيي کهفتی ل سهر باغی جينانه
ئهگهر چووني بيینی تو ئهوي هاتن بناسه
غورووبا روژ و ههيشی ما ژ بو و بوو زبانه؟
ل بهرته ئه و غورووبه لی ب راستی بت شورووقه
لهحد وهک حهسه لی پا ئه و خه لاصا رووح و جانه
چ توفه هاتييه چاندن ل عهردی ئو نهشين بووی
ژ بو توفی مرۆقی پا چييه ته نهف گومانه؟
چهوا دهلوا ته داهيلاي تو دي هلکيشی قالا
ژ بونا يووسفی جانی چما چالی فيغانه؟
کودهف ته گرت ژ فی ئالی ل ئالی دی فهکه وی
ته دهنگی های و هوئی دی گههيته لامهکانه

.. ئو ئهو درهو بوو

دببېژن: شاهي عشقي كا وهفا؟ ئو ئهو درهو بوو!
دببېژن بو شهقا ته سپيده كا؟ ئو ئهو درهو بوو!
دببېژن: بوچييه تو خو دكوژي بو عشق و فيني
ئه گهر لهش بوو فهنا نينه بهقا، ئو ئهو درهو بوو!
دببېژن: روڼدكا بي فايده بو عشقي نه رپژه
وهكي چاف بهسته بوو نينه لقا، ئو ئهو درهو بوو!
دببېژن: گهر كو دهركه فتين ژ ده وړانا زه مانى
ژوى ئالى مه رح ناچت فه.. نا، ئو ئهو درهو بوو!
ههچى يين كو ژ ته خميني نه رپه فينه دببېژن:
خه ياله يا كرى پيغه مبه را، ئو ئهو درهو بوو!
ههچى يين كو نه چو وينه راسته رپيا حق دببېژن:
بهنى نينن چو رى بو نك خودا، ئو ئهو درهو بوو!
دببېژن: عالمى سررا دلى سررا نه بهرچاچ
قه نادهت بهنده يي بي واسطه يا، ئو ئهو درهو بوو!
دببېژن: ناكه كهت سررا دلى بو بهنده يي ئهو
ژ لوطفي بهندى نابهت بهر سه ما ئو ئهو درهو بوو!
دببېژن: ئهو كهسى طبع و سورشتى وي ژ ناخه
ژ عهسمانى ره نابت ئاشنا ئو ئهو درهو بوو!
ژ هيلينا ئه قى ناخى - دببېژن - ئه ف رحا پاك
ب چهنگى عشقي ناچت بهر ههوا، ئو ئهو درهو بوو!

دییژن: ئافتابا حهق ژ بوّ باش و خرابا
ل سهر کاری جزا نادهت ئهوا، ئو ئه و دره و بوو!
خۆ کهر که تو نه که ئاخفتنی گاڤا یه کی گۆت:
قهسه بیّ حهرف و دهنگ نابت ئه دا، ئو ئه و دره و بوو!

(۸)

من دهيك به خته وهره

من دهيك به خته وهره بابي منه ئه هلي كهره م
فهره حي پس فهره حي پس فهره حي پس فهره حهم
سه حكه به گلره به گي شاديبي كوئو هات ب خوه شي
تري باژير و بيابانه سويا طه بل و عه له م
گهر ب راستي گورگي هاتم يووسفي روومه ه دبت
گهر بكه ثمه چاله كي ئه و دي بتنه باغي ئيره م
ئهو كه سي دل ژ به خيلي بوويه ناسن و كه قهر
ئهو ل نك من دي بتنه حاتهم ژ بهر جوود و كه رهم
ئاخ دده ست من دا دببته زيرو زبقي صاف و خام
ما چه و ا دي ببته فتنه بو مه ئه ف زيرو دهره م
صه نه ما من بيه نا خوش گهر ژ وي ببته به لاف
دي ژ خوش بيه نا خو جاني ئيخته نيقا صه نه م
خهم ژ كه يفا دا مر و كو (جبر الله عزاك)
ما چه و ا ئه و شير هه ببته و نه گه هبته ستويي خهم!
دي گرت ئه و ب سته م هه رچي دلي كو حه ز بكه ت
جومله دادى ببته خادم وي ژ بو ظولم و سته م
ئهو چ خاله وي ل ديمي كو نه گهر جه لوه بكه ت
ژ هه وه سداریبي خال وي دي بتنه غه يب ژ عه ده م
من ژ بو وي گوتي: گهر ئه ز قصه تني پيلم ئه ري
دي ته مام و شه رحه كي بو ده ي؟ ئه وي گوتي: نه عه م

ئەي دلى صافى نەفەس

ئەي دلى صافى نەفەس ثابت قەدەم
 (جئت لكى تنذر خير الأمم)
 سەر نەدانە تو ژبلى لايى دلى
 ل پەرىئ عشقا ئەزەل شوپى قەلەم
 ئەز ژ كەيف و دادىيا تە رەقصيم
 هلفريمە ئاسمانى وەك عەلەم
 ئەز بەنى كيشە تو دى چى رەقصى
 ئاليى قەكرى، مەيدانا عەدەم؟
 ئەز بەنى تو بېژە ئەف عەدەم چىبە
 كەقنە گوھ دى زانتن حەرفا قىدەم
 بى غەربە عشقى ئەزمان و لوغەت
 وەك عەرەب كو كەفتىبە ناڤا عەجەم
 رابە سەر خو گوھ بدىرە قىصەتى
 تو ژ بەندەى بەس نە زىدە ئو نە كەم
 گوھ بدە حەرفا غەرب، ئو قىصەتا
 كو غەرب هاتى، كەسى ئەو گوۋتى ھەم
 ژ رويى وى يوسفى ئەو بىر و چال
 رەوشەن و خوۋشە وەكى باغى ئىرەم
 قەسرەكا ب باغە ئو راغە ئەو حەبس
 جەننەت و ئەيوانە سالوۋخت حەرەم

ههر وهكى تهقنا تو پاقيژييه ئاڤ
 كوخلهك چيبن ل سهر وي دهم ب دهم
 ههر وهكى شهف عهوري كوړوژا صوبي
 سهرهلينت ناگهه ژ ناڤ چالي خهم
 وهك شهرا بایي عهرو ب قهخوار وگوټ
 (صل على دنهها و ارتسم)
 ژ طهروبا سجننا تژي خواري و نهقص
 وي بهري خو دا فلهكا موحته شهه
 بو دهقي من ئهي عهقل نهبه حهسوید
 (قد شهد الله وعد النعم)
 گهر چ دار ئاڤا نهاني قهدهخوټ
 (بان على شعبته ما کتم)
 ههر چييا عهردی ژ عهسماني دزی
 ئهو دزقپينت بهاران دهم ب دهم
 گهر شويهي تو بدزی يان گهوههري
 وهر عهلهم هلدهي تو يان راکهي قهلهم
 چووشهف و هات پوژو و صويحا تهغهشت
 (سوف يري النائم ماذا احتلم)

نهكهي وه بكهى!

بهيست من كودكهى عهزما سهفه ر ئه ماما نهكهى وه بكهى
 تو دئ بو خو گرى ياره ك ديگر ئه ماما نهكهى وه بكهى
 غهريبيى تول جيهانئ چ ههوجهى غوربه تهك نوويه
 ته قهصده كيژ بريندارئ جه گهر؟ ئه ماما نهكهى وه بكهى
 ژ مه دئ شه دزى خو تو؟ نهچه نك يئ بيانى شه
 شه شارتي دئ ل غهبرى كهى نه ظه ر ئه ماما نهكهى وه بكهى
 چ وه عده بوو ته دايه مه؟ چ سويند بوو كو ته ئه و خوارى
 ته سويند و عشوه يا كهفتييه بهر ئه ماما نهكهى وه بكهى
 ئه رئ كا عهد و سوژا ته ب بهندهى را گريدايى
 ته پهيمانا بهرئ يا دايه سه ر ئه ماما نهكهى وه بكهى
 ئه وئ ته بارهگا بالاتر ژ مه عدووم و مه جوودئ
 ژ حه ددئ تهف و جوودئ چوويه دهر ئه ماما نهكهى وه بكهى
 ئه وئ ته دؤزهخ و جهننهت غولامئ ئه مر و فه رمانئ
 به حه شتا مه تو دئ كه يه سه قه ر ئه ماما نهكهى وه بكهى
 ل ناقا شه كه كه رستانا ته ئيمن بووم ژ ژه هرئ ئه ز
 تو وئ ژه هرئ دكهى ناقا شه كه ر ئه ماما نهكهى وه بكهى
 ئه رئ ما ته نه بهس بوو كو مه جان بوو مه نقل و ناگر
 ژ هيجرانئ مه روو يئ بوويه زهر ئه ماما نهكهى وه بكهى
 وه كى روويئ خو قه دكيشى ژ دهردى مه ه سيه هر ويه
 ته قه صده كو بغه يرتين قه مه ر ئه ماما نهكهى وه بكهى

مه لیث هسکن دهما کو ته ب لیثا ئەم نهئاختین
ته چاقین مه ب روئکا کرنه تهر ئەمما نهکهی وه بکهی
وهکی ته طاقهتا قهیدا ئەئینداران نهبت بوچی
دکهی بو دههشهتی عهقلی مهقهر ئەمما نهکهی وه بکهی
تو حهلوایی نهده وی یی ب تایی دهردهمهند بوویی
ب وی ئییشی پتر دی دهیه بهر ئەمما نهکهی وه بکهی
ژ قی حوسن و جهمالا ته مه دیده یی حهرام خواره
ددهی -جانا- جزایی دز بهصهر ئەمما نهکهی وه بکهی
فهکیشه خو تو ئەی دوستۆ نه گاڤا گوفت و گوڤانه
چما تاقیی گهرا عشقی تو سهه؟ ئەمما نهکهی وه بکهی

گوه بدهن نوکتا نه ئیتته زارکرن

گوه بدهن نوکتا نه ئیتته زارکرن
 یا ژ فههمی ده رکه تی دا تی بگههن
 د دلئی که قری مرۆقی ئاگرهک
 ههیه پهردهی د سوژیت ژ سهر و بن
 وهک د سوژن پهرده تیتته فههمی باش
 قصه تا خضری و علمئی (من لدن)
 هه م د ناخا جان و دل پهیدا دبن
 سووره تی نوو نوو ژ وی عشقا که فن
 وهک دخوینی (والضحی) رۆژی ببین
 کانی زیڕ بین وهک دخوینی (لم یکن)

خوزیکا وی دهم و چاخی

خوزیکا وی دهم و چاخی ل ئه یوانی ئه ز و تو
 ب دو نه قش و ب دو سوورهت ب یهک جانی ئه ز و تو
 ب دهنگ و رهنگی طهیر و باغ ددهن ئاڤا حه یاتی
 ل وی چاخ و زهمانی تیینه بوستانی ئه ز و تو
 که واکب تین ژ عهسمانی ژ بوئا سهحکهنه مه
 مهها خو دئ خویا کهین بو ب نیشانی ئه ز و تو
 ئه ز و تو بی ئه ز و تو دئ ل سهر زهوقی گههین یهک
 خواهش و ڤالا ژ خورافاتا پهریشانی ئه ز و تو
 ژ بالا جومله طووطییین فهلهک تین شهککه رین زار
 دکهن قهستا مهقامی لی ب کهیف دانی ئه ز و تو
 عهجیبی ههر ئه وه کو ئه م ل یهک کونجی دژین لی
 نوکه ئه م یی ل عیراق و ههم خوراسانی ئه ز و تو
 ب یهک نه قشی ل ڤیرینه ب نه قشهک دی ل ویری
 د ناف باغ و بهحهشت و شهککه رستانی ئه ز و تو

گۆ ئه و كيبه ل بهر دهري

گۆ: ئه و كيبه ل بهر دهري؟ من گۆ: ته ئه و غولامه
 گۆتى: چ كاره هه ي وي؟ من گۆ: داخواز سه لامه
 گۆ: تا كهنگى دميينى؟ من گۆ: حه تا شه خوبى
 گۆ: دى كهلى حه تا كهى؟ من گۆ: حه تا قيامه
 ده عوا عشقى مه كر ههم سووندا مه زن مه خواره
 ژ بهر عشقى نه ما من نه ملك و نه شه هامه
 گۆتى: بو قى ده عوايى قازى شاهد دقيستن
 من گۆ: پرويى زهر و ههم روژندك بو وي عه لامه
 گۆ: شاهدهك نه عه دله ژ بهر چاڤ ته خه رابن
 من گۆ ژ داديبيا وه عه دلن ئه و بى خه رامه
 گۆتى: هه قال ته كى بوون؟ من گۆ: خه يالا شاهى
 گۆ: مه ب چ شه خواندى؟ من گۆ: ب بيئا جامه
 گۆتى: ئنيهت چيبه ته؟ من گۆ: وه فا و يارى
 گۆتى: چ ژ من دخوازي؟ من گۆ: لوطفا كو عامه
 گۆ: كيژ جهه ته خوه شتر؟ من گۆ: سه رايى قه يصهر
 گۆ: ته چ دى ل ويى؟ من گۆتى: سه د كه رامه
 گۆتى: چما قالايه؟ من گۆ: ژ بهر ريگران
 گۆتى: ئه و ريگر كينه؟ من گۆتى: ئه ف مه لامه
 گۆ: ئيمنى ل كوويه؟ من گۆ: د زوه د و ته قوا
 گۆتى: زوه د چ بوو چ؟ من گۆ: رييا سه لامه

گوٽی: ل کوویہ ئافہت؟ من گو: ل نک ٿینا ته
گوٽی: ل ور چه وایی؟ من گو: دهر ئستقامه
بیدہنگ به چونکی گهر ئهز نوکتین ئهوی ٿه گیرم
دی دهرکه ٿی ژ ناف خو تو نامینی ل با مه

(۱۴)

د گڼل نایا جه لاله ددینى رومی

ئەف پارچه شعره هندەك
ژ دەسپيكا مەئنهوييا رومی يا ناقداره

گوھ بده نايى حكايهت دى بكت
ژ فيراقى ئەو شكايهت دى بكت
ئەف ژ وى رۆژا ژ دارستان بووم
دەنگى نالينا ژن و ميران بووم
ئەز دخوازم سنگهكى ديتى فيراق
دا كو بيژم شهرحى دهردي ئشتياق
هەر كەسى كو دووركەفیت ژ ئەصلی خو
هزره هەر گاف و دەمان وى وهصلی خو
ل هەمی وار و جهان نالینه من
دلخۆش و تەف دلنەخۆش هەقربنە من
هەر كەسى هزره كو ئەو یاری منە
لى نەزانی سپر و ئەسراری منە
گەر چ ئەو سپر من ژ نالینى نە دوور
لى گوھ و چاقان نەدى كانییه نوور
رح ژ لاشى نى نە یا مەستووره قەت
كو ببینت.. ما كەسى دەستووره قەت؟

تو نه گهر به حری بکویه طاسه کی
 ما دی کهت تیرا ته غهیری روزه کی
 ما تراری چاف هر یصان پور دبت
 گهر صهدهف قانع نهبت تی دور دبت؟
 ههر کهسی جلکهک دراندی ب عشقه کی
 نهو بهری بوو، پاک بوو ژ ههر عه ییه کی
 خوش بی نهی عشقا پری سهودایی مه
 نهی طه بیبا جومله دهرد و دایی مه
 نهی دهوایی نهخوهت و نامووسی مه
 تویی نهفلاطوون و جالینووسی مه
 لهش ژ بهر عشقی ژ ناخی چوو فهلهک
 بهر ب رهقصی چوو چیا چوست و چهلهک
 عشق د جانی طوره لهورا عاشقا
 طووری مهسته و .. (خر موسی صعقا)
 گهر د گهل یاری خو مابامه ب تنی
 دا وهکی نایی فه گپرم گوتنی
 یی ژ ههقزاری خو جارک بوو جودا
 بی زمانه گهر ههبن وی سهده نهوا
 گول نه گهر چوو نوگولستان هسک و مر
 ما ژ گوللابی ته بیهنهک سهح دکر؟
 جومله مه عشوقن و عاشق پهردهیه
 عاشقی مریه و مه عشووق زندهیه

گەر نه عشق بال عاشقى چاقدان كرى
دابتە وەك طەيرى چەنگى وى بېرى
پېش و پاشى دى چەوا بىم ھۆشدار
گەر ل پېش و پاش نەبت من نوورى يار
عشق دخوازت گوتنا من ئەف بېت
بى خەبەر ئايىنە بېژە دى چ بت؟
ئايىنا تە زانى بو نادەت خەبەر؟
چونكى دېمى وى تىرى ژەنگال سەر!

